

Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut ja Pohjanmaan luontopalvelut
Tapani Tuovinen

Paahde-LIFE

Arkeologisten kulttuuriperintökohteiden inventointi 2015

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	14.3.2016
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS		ASIANUMERO	MH 5674/2015/04.01
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI			
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut ja Pohjanmaan luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Tapani Tuovinen		
JULKAISUN NIMI	Paahde-LIFE – Arkeologisten kulttuuriperintökohteiden inventointi 2015		
TIIVISTELMÄ	Arkeologinen inventointi tehtiin 25 alueella, jotka kuuluvat EU:n tuella toteutettavaan Paahde-LIFE-hankkeeseen (LIFE13NAT/FI/000099). Inventoinnin tavoitteena oli kerätä tiedot alueiden mahdollisista arkeologisista kohteista siten, että ne voidaan ottaa huomioon toimenpidesuunnitelmissa ja estää niiden vahingoittuminen luonnonhoitotoimissa. Ennen maastotyötä inventoitavilta alueilta tunnettiin kaksi muinaismuistolain tarkoittamaa kiinteää muinaisjään- nöstä ja yksi kulttuuriperintökohde, joka ei ole muinaisjään- nös. Maastotyössä dokumentoitiin 19 arkeologista kulttuuriperintökohdetta: kivikautinen asuinpaikka, mahdollinen kalliomaalaus, labyrintti (jatulintarha), kaksi nauriskuoppaa, hiilimiilu, 4 tervahautaa, 3 kaskirauniota, 3 merk- kipuuta, uuttu, puolustusvarustus sekä majan jään- nös. Kohteiden säilyminen voidaan turvata rajaamalla ne suojavyöhykkeineen mahdollisten hoitotoimien ulkopuolelle.		
AVAINSANAT	Kaskiviljely, tervanpoltto, muinaisjään- nökset, kulttuuriperintö		
MUUT TIEDOT	Kansikuva: Mäntyyn veistetty uuttu Mustarinnantunturilla. Valok. Tapani Tuovinen.		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN	ISBN (NIDOTTU) ISBN (PDF)		
SIVUMÄÄRÄ	82	KIELI	SUOMI
KUSTANTAJA	PAINO- PAIKKA		
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

Tiivistelmä

Työn suorittaja	<i>Metsähallitus /Tapani Tuovinen</i>
Selvityksen ja inventoinnin syy	<i>Paahde-LIFE-hanke</i>
Työn rahoittaja/tilaaja	<i>Metsähallitus, Luontopalvelut</i>
Inventoinnin laji	<i>Suojelualueen hoidon ja käytön suunnittelu</i>
Kenttätöön ajankohta	<i>10.6.–3.9.2015</i>
Dokumentointi- ja löytöaineiston arkistointipaikka	<i>Dokumentointiaineisto: Metsähallituksen arkisto. Taloudellinen tekijänoikeus kuviin on Metsähallituksella. Tämän raportin valokuvat on ottanut Tapani Tuovinen.</i>
Inventointialueen laajuus, ha	420
Inventointialueella olevat Natura 2000 -alueet	<i>FI0100040 Nuuksio, FI0200024 Hämeen kangas, FI0200098 Kol-kansuo, FI0311002 Seitsemäniemi, FI0327003 Maakylän-Räyskälän alue MH, FI0341003 Helvetinjärvi, FI0344001 Liesjärvi, FI0500010 Kakonsalon järvi alue, FI0500012 Kujjärvi - Sonnanen, FI0500019 Punkaharju, FI0500036 Suurlahden lampi alue, FI0500056 Pyörissalo, FI0600030 Sorsaveden saaristo, FI0600068 Älänne, FI0800133 Uudenkaarlepyyn saaristo, FI0900031 Peuralamminneva, FI0900058 Suurisuo-Sepänsuo-Paanasen neva-Teerineva, FI1001013 Salamajärvi, FI1101002 Veneneva-Pelso, FI1101635 Etelä-Kuusamon metsät, FI1200251 Lentuan alue, FI1200252 Iso Palonen – Maariansärkät, FI1201012 Malahvia, FI1200737 Karsikkovaara-Lososuo, FI1301102 Mustarinnan tunturi</i>
Inventointialueella olevat suojelualueet	

Taulukko 1. Inventoinnin perustiedot.

Sisällys

TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS	4
LUETTELO KOHTEISTA	5
1 JOHDANTO.....	6
2 INVENTOIDUT ALUEET	6
3 HOITO-OHJEET.....	22
ALLEKIRJOITUS	24
LÄHTEET	24
KOHTEET	24

Luettelo kohteista

Mjreki	Reiska	Nimi	Tyyppi	Tyypin tarkenne		i (ykj)	p (ykj)	Kunta	Rajausperuste	Uusi kohde
1000027556	82906	Ylimmäinen Lohilampi S mäja	7100	7116	Uusi aika	3607318	7277386	305 Kuusamo	Näkyvät rakenteet	Ei
1000001381	156054	Harjulampi kivikautinen asuinpaikka	7100	7111	Kivikausi	3470250	6796826	111 Heinola	Näkyvät rakenteet	Ei
	179268	Väärän Vastamäen nummi nauriskuoppa	7100	7118	Historial- linen aika	3351783	6734562	433 Loppi	Näkyvät rakenteet	On
	183949	Harjula nauriskuoppa	7100	7118	Historial- linen aika	3469417	6797880	111 Heinola	Näkyvät rakenteet	On
1000023315	183951	Kivisilta puolustus- varustus	7100	7116	Uusi aika	3622732	6855070	740 Savonlin- na	Näkyvät rakenteet	Ei
1000027555	183952	Pyörissalo hiilimiilu	7100	7118	Historial- linen aika	3607329	6869935	740 Savonlin- na	Näkyvät rakenteet	On
1000027554	183972	Lotan labyrintti	7100	7118	Historial- linen aika	3264816	7051784	893 Uusikaar- lepyy	Näkyvät rakenteet	On
	183974	Hautasaari tervahauta	7100	7118	Historial- linen aika	3371705	7000900	312 Kyyjärvi	Näkyvät rakenteet	On
1000027557	183975	Haarakangas kalliomaaalaus	7100	7117	Esihisto- riallinen aika	3607632	7276941	305 Kuusamo	Näkyvät rakenteet	On
1000027667	183976	Keihäsniemi 1 kaskiraunio	7100	7118	Historial- linen aika	3625254	7133941	290 Kuhmo	Näkyvät rakenteet	On
1000027667	183977	Keihäsniemi 2 kaskiraunio	7100	7118	Historial- linen aika	3625277	7133926	290 Kuhmo	Näkyvät rakenteet	On
1000027667	183978	Keihäsniemi 3 kaskiraunio	7100	7118	Historial- linen aika	3625264	7133902	290 Kuhmo	Näkyvät rakenteet	On
	183979	Mustanrin- nanvaara uuttu jäännös	7100	7118	Historial- linen aika	3531211	7355697	614 POSIO	Näkyvät rakenteet	On
1000027668	183980	Hukkakangas tervahauta	7100	7118	Historial- linen aika	3628743	7191507	777 SUO- MUS- SALMI	Näkyvät rakenteet	On
1000027670	183981	Särkiaho tervahauta	7100	7118	Historial- linen aika	3628261	7189106	777 SUO- MUS- SALMI	Näkyvät rakenteet	On
1000027673	183982	Kalettoman- aho tervahauta	7100	7118	Historial- linen aika	3625715	7187781	777 SUO- MUS- SALMI	Näkyvät rakenteet	On
1000027666	180700	Kaihlasharju 1 merkkipuu	7100	7118	Historial- linen aika	3624579	7199234	777 SUO- MUS- SALMI	Näkyvät rakenteet	On
1000027666	183988	Kaihlasharju 2 merkkipuu	7100	7118	Historial- linen aika	3624578	7199235	777 SUO- MUS- SALMI	Näkyvät rakenteet	On
1000027666	183989	Kaihlasharju 3 merkkipuu	7100	7118	Historial- linen aika	3624577	7199233	777 SUO- MUS- SALMI	Näkyvät rakenteet	On

Taulukko 2. Luettelo tarkastetuista arkeologisista kohteista.

1 Johdanto

Metsähallituksen Etelä-Suomen ja Pohjanmaan Luontopalvelut suorittivat kenttätyökauden 2015 aikana arkeologisen kulttuuriperintöinventoinnin, joka oli osa Metsähallituksen koordinoimaa EU:n tuella toteutettavaa Paahde-LIFE-hanketta (LIFE13 NAT/FI/000099). Valtakunnallisessa hankkeessa tehdään luonnonhoidollisia polttoja, raivataan puustoa, siirtoistutetaan uhanalaisia lajeja ja poistetaan vieraslajeja merenrantaniityillä, dyyneillä, harjuilla, nummilla ja muissa arvokkaiden lajien paahdeympäristöissä. Arkeologisten maastotöiden avulla selvitettiin, onko hankkeen kohdealueilla arkeologisia kulttuuriperintökohteita ja määritettiin, miten ne otetaan huomioon luonnonhoitotoimien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Paahde-LIFE-hankkeessa on 69 kohdealuetta, joista 47 sijaitsee Etelä-Suomen, 17 Pohjanmaan ja 5 Lapin luontopalvelujen toimialueilla. Kohdealueet ovat Natura 2000-alueita, joilla on kullakin aluekoodi (taulukko 3). Niiden pinta-alasta osa on hankkeessa tehtävien luonnonsuojelutoimien piirissä. Lisäksi kohdealueisiin kuuluu palojatkumoalueita, joilla suoritetaan tulevaisuudessa luonnonsuojelutoimia myöhemmin päätettävillä alueilla. Tämä raportti käsittelee Etelä-Suomen ja Pohjanmaan luontopalvelujen toimialueilla arkeologisesti inventoidut kohdealueet.

2 Inventoidut alueet

2.1 Aikaisemmat inventoinnit

Metsähallitus on tehnyt 2000-luvun aikana useilla kohdealueilla arkeologisia inventointeja. Niiden yhteydessä ei kuitenkaan ole tarkastettu juuri niitä alueita, jotka myöhemmin valittiin Paahde-LIFE-hankkeen C1-, C2- tai C3-alueiksi. Poikkeukset ovat 9 Örö, jonka C-alueilta on tavattu 18 arkeologista kulttuuriperintökohdetta sekä 47 Etelä-Kuusamon metsät, josta on aikaisemmin tavattu yksi kohde (taulukko 3). Niiden inventointien osalta, joita ei ole tallennettu Reiskaan, ei ole varmuutta C-alueiden mahdollisista kohteista.

Paahde-LIFE-numero	Natura-koodi	Alue	Vuosi	Inventoija	Organisaatio	Arkeologisia kulttuuriperintökohteita C-alueilla (Reiska)
2	FI0100006	Tulliniemen linnustonsuojelualue	2008	Henrik Jansson	MH LP	-
3	FI0100040	Nuukio	2010	Oili Räihälä	MH LP	-
6	FI0200072	Uudenkaupungin saaristo	2011	Henrik Jansson	MH LP	Ei tallennettu
8	FI0200152	Seksmiilarin saaristo	2011	Henrik Jansson	MH LP	Ei tallennettu
9	FI0200193	Örö	2013	Tapani Tuovinen	MH LP	18
16	FI0311002	Seitsemäinen	2007	Kalle Luoto	MH LP	-
20	FI0327003	Maakylä-Räyskälä	2009	Jouni Taivainen	MH LP	-
24	FI0408001	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet	2007	Henrik Jansson	MH LP	Ei tallennettu
45	FI1100201	Hailuoto, pohjoisranta	2010	Siiri Tolonen	MH LP	-
47	FI1101635	Etelä-Kuusamon metsät	2009	Oili Räihälä	MH LP	1
48	FI1101645	Oulanka	2008 ja 2009	Timo Jussila, Hannu Poutiainen ja Janne Kinnunen; Hannu Poutiainen ja Janne Kinnunen	Mikroliitti Oy	-
51	FI1103829	Olvassuo	2006	Pirjo Rautiainen	MH LP	-
55	FI1105413	Kylmäluoma	2010	Hanna Kelola-Mäkeläinen ja Hans-Peter Schulz	MH KMO	-
58	FI1200251	Lentuan alue	2009	Ville Laurila	MH LP	-
62	FI1200901	Talaskankaan alue	2007	Jari Okkonen ja Ville Laurila	MH LP	-
64	FI1301102	Mustarinnan tunturi	2011	Inga Nieminen ja Päivi Tervonen	MH LP	-

Taulukko 3. Aikaisemmin arkeologisesti inventoidut alueet Etelä-Suomen ja Pohjanmaan luontopalvelujen alueilla, joihin sisältyy Paahde-LIFE-kohdealueita: tekijät ja arkeologisten kulttuuriperintökohteiden lukumäärät C1-C2-C3-alueilla Reiskaan tallennettujen kohteiden perusteella.

2.2. Kohdealueiden valinta

Paahde-LIFE-hankkeen arkeologiset inventoinnit keskitettiin niihin kohdealueisiin, joilla hankkeen luonnonsuojelutoimet liittyvät arkeologiseen kulttuuriperintöön ja voivat aiheuttaa siihen kohdistuvia vaurioitumisriskejä.

Paahde-LIFE-hankkeen luonnonsuojelutoimet jakautuvat seuraavasti:

- C1 Ennallistamispoltot (Controlled burning emulating natural forest fires) (poltto ja puuston harvennus)
- C2 Paahdeympäristöjen hoito (karuunnuttaminen, puuston ja pensaiden poisto) (Restoration of sunlit habitats)
- C3 Puuston hakkuu (Tree removal)
- C4 Hiekkarantojen ennallistaminen (Restoration of Baltic sandy beaches)
- C5 Kylmänkukan ennallistamiset (Habitat restoration and reintroduction/translocation of *Pulsatilla patens*)
- C6 Talkooleirit (Restoration camps for volunteers)

Ennallistamispoltto C1 voi tuhota puusta tehtyjä rakenteita ja puihin veistettyjä tai kiinnitettyjä merkkejä ja esineitä ja vahingoittaa kiven tai kallion pintaa. Puuston ja kunnan poisto (C2, C3) voi vahingoittaa arkeologisia rakenteita ja kerroksia maanpinnalla ja sen alla.

Kunkin kohdealueen arkeologinen potentiaali arvioitiin ottaen huomioon seuraavat seikat, jotka on lueteltu vaikuttavuusjärjestyksessä suurimmasta alkaen:

1. Alueella on tunnettuja arkeologisia kulttuuriperintökohteita
2. Alueen läheisyydessä on tunnettuja arkeologisia kulttuuriperintökohteita
3. Alueelta on tietoja mahdollisista arkeologisista kulttuuriperintökohteista
4. Alueen läheisyydestä on tietoja mahdollisista arkeologisista kulttuuriperintökohteista
5. Alueella tai sen läheisyydessä paikannimi tai historiallinen lähde viittaa arkeologiseen kulttuuriperintökohteeseen
6. Maasto tai alueen arkeologinen yleiskuva viittaa arkeologiseen kulttuuriperintökohteeseen

Tutkittavat kohdealueet valittiin kolmen kriteerin perusteella:

1. Kohdealueen luonnonsuojelutoimiin sisältyy C1-, C2- tai C3-toimenpiteitä
2. Kohdealueella on arkeologista potentiaalia
3. Kohdealueella ei ole tehty arkeologista inventointia

Kriteeri 1 painotti kohdealueita, joilla on suuri ennallistamissuunnittelualaue, kuten Maakylän-Räyskälän alue. Kriteeri 2 painotti arkeologisesti lupaavia alueita, kuten Kuijärvi-Sonnanen. Kriteeri 3:n perusteella Örö jätettiin pois, koska siellä vuonna 2013 tehty inventointi kattaa saaren ennallistamissuunnittelualaueet.

Kriteerien perusteella arkeologiset inventoinnit keskitettiin 25 kohdealueeseen. Niistä 23 on Paahde-LIFE-hankkeen kohteena olevia Natura 2000 -alueita ja kaksi on palojatkumoalueita (Malahvia ja Karsikkovaara-Lososuo).

N:o	N2000-numero	Alue	LP-alue	Toimenpide	Arkeologinen potentiaali (0...3)	Arkeologisen potentiaaliperusteet	Paahde-LIFE-kulttuuriperintöinventoinnin ajankohta	Inventoitu pinta-ala (ha)	Kp-kohteet, jotka vaikuttavat kohteen ennallistamiseen
3	FI0100040	Nuoksio	ESLP	C1 C3	1	2	10.6.2015	19,9	0
4	FI0200024	Hämeen kangas	ESLP	C2 C3	2	2	26.8.2015	20	0
7	FI0200098	Kolkansuo	ESLP	C1 C3	1	6	26.8.2015	11	0
16	FI0311002	Seitsemäinen	ESLP	C1 C3	2	6	21.8.2015	27,5	0
20	FI0327003	Maakylän-Räyskälän alue MH	ESLP	C1 C2 C3 C5	2	2	11.6.2015	43,8	0
21	FI0341003	Helvetinjärvi	ESLP	C1 C3	1	6	20.8.2015	10,5	0
22	FI0344001	Liesjärvi	ESLP	C1 C3	1	2	10.6.2015	9,6	0
26	FI0500010	Kakonsalon järvi alue	ESLP	C1	2	6	5.8.2015	30,4	0
27	FI0500012	Kuijärvi - Sonnanen	ESLP	C1 C2 C3	3	1	3.-4.8.2015	21,4	2
28	FI0500019	Punkaharju	ESLP	C2	3	1	5.8.2015	25,1	1
30	FI0500036	Suurlahden lampialue	ESLP	C1 C3	1	6	4.8.2015	5,2	0
31	FI0500056	Pyörissalo	ESLP	C2 C3	1	6	5.8.2015	2,5	1
32	FI0600030	Sorsaveden saaristo	ESLP	C1 C3	1	2	6.8.2015	2,9	0
36	FI0600068	Älänne	ESLP	C1 C2	1	6	6.8.2015	5,1	0
40	FI0800133	Uudenkaarlepyyn saaristo	ESLP	C2 C4	3	4	11.8.2015	11,8	1
41	FI0900031	Peuralamminneva	ESLP	C1	3	3	18.8.2015	6,4	1
42	FI0900058	Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva	ESLP	C1	1	6	19.8.2015	8,1	0
43	FI1001013	Salamajärvi	ESLP	C1 C3	1	2	20.8.2015	5,3	0
46	FI1101002	Veneneva-Pelso	POLP	C1	1	6	19.8.2015	5,8	0
47	FI1101635	Etelä-Kuusamon metsät	POLP	C1	2	1	10.8.2015	31	2
58	FI1200251	Lentuan alue	POLP	C1	1	3	8.8.2015	25,8	3
59	FI1200252	Iso Palonen -Maariansärkät	POLP	C1	2	2	7.8.2015	8,6	0
0	FI1201012	Malahvia	POLP	.	2	3	7.-8.8.2015	50*	3
0	FI1200737	Karsikkovaara-Lososuo	POLP	.	3	3	3.9.2015	10*	3
64	FI1301102	Mustarinnan tunturi	POLP	C1	1	6	9.8.2015	22,6	1

Taulukko 4. Inventoidut kohdealueet. Kohdealueet inventoitu kokonaisuudessaan (* pinta-ala arvioitu kulkulokin perusteella).

2.3. Maastotyö

Maastossa tutkin ne osat kustakin kohdealueesta, joilla suunnitellaan tehtäväksi C-toimenpiteitä. Maastotyön tein useassa jaksossa 10.6.2015 ja 3.9.2015 välisenä aikana, kaikkiaan 18 kenttätöypäivän aikana. Karsikkovaara-Lososuolla 3.9.2015 kävin yhdessä erikoissuunnittelija Päivi Tervosen kanssa.

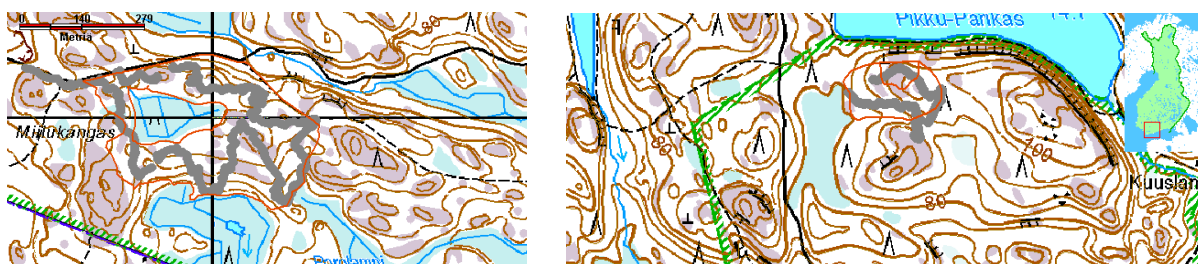
Pidin erityisesti silmällä suuria puunrunkoja, pystysuoria kallionseinämiä, kannaksia, ylärinteitä ja huippuja sekä paikkoja, joissa maanpinta on rikottu, kuten tienpenkat ja ennallistamispolttoja varten kaivetut palokujat. Kohdealueiden karttoihin (kuvat 1–) on merkitty löydetty kohteet, kohdealueiden rajat punaisella ja kulkuloki harmaalla.

Palojatkumoalueiden inventoidut pinta-alat eivät ole vertailukelpoisia muihin, koska niiltä valittiin vain ne paikat maastossa tutkittaviksi, joissa oli tunnettuja arkeologisia kulttuuriperintökohteita tai ennakkotietoja niistä.

Kohteiden paikat määritettiin käyttäen maastotietokoneen GPS-paikanninta siten, että koordinaatit saatiin 50 havainnon keskiarvosta. Kohteet valokuvattiin ja niistä otettiin päämitat.

2.4. Inventoidut alueet Paahde-LIFE-numerojärjestyksessä

03 Nuuksio (Vihti)

Kuva 1. 03 Nuuksio, eteläinen (vas.) ja pohjoinen (oik.) kohdealue.

Ei arkeologisia havaintoja.

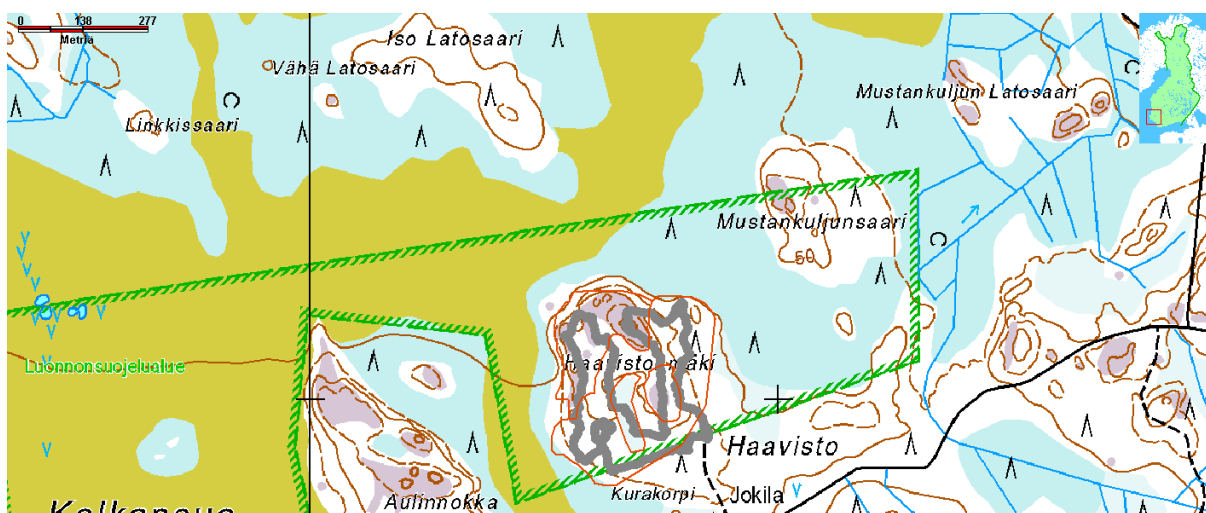
04 Hämeen kangas (Jämijärvi)

Kuva 2. 04 Hämeen kangas (1:15000). Pohjakartta: Reiska.

Läntisin hoitoalue on sorakuoppa, jota ei tutkittu. Kaikkialla maastossa hyvä näkyvyys. Ei arkeologisia havaintoja.

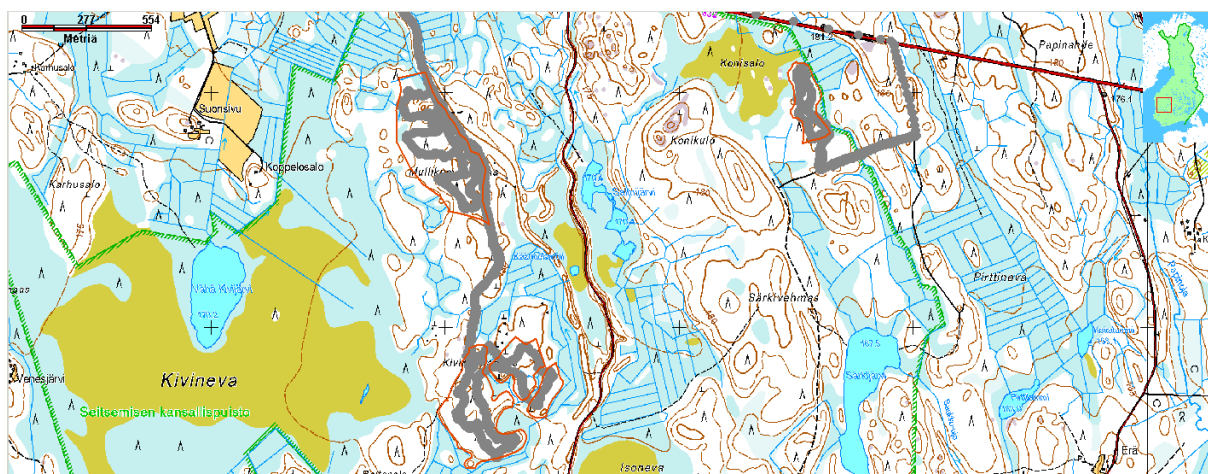
07 Kolkansuo (Mynämäki)

Kuva 3. 07 Kolkansuo.

Maastossa hyvä näkyvyys. Ei arkeologisia havaintoja.

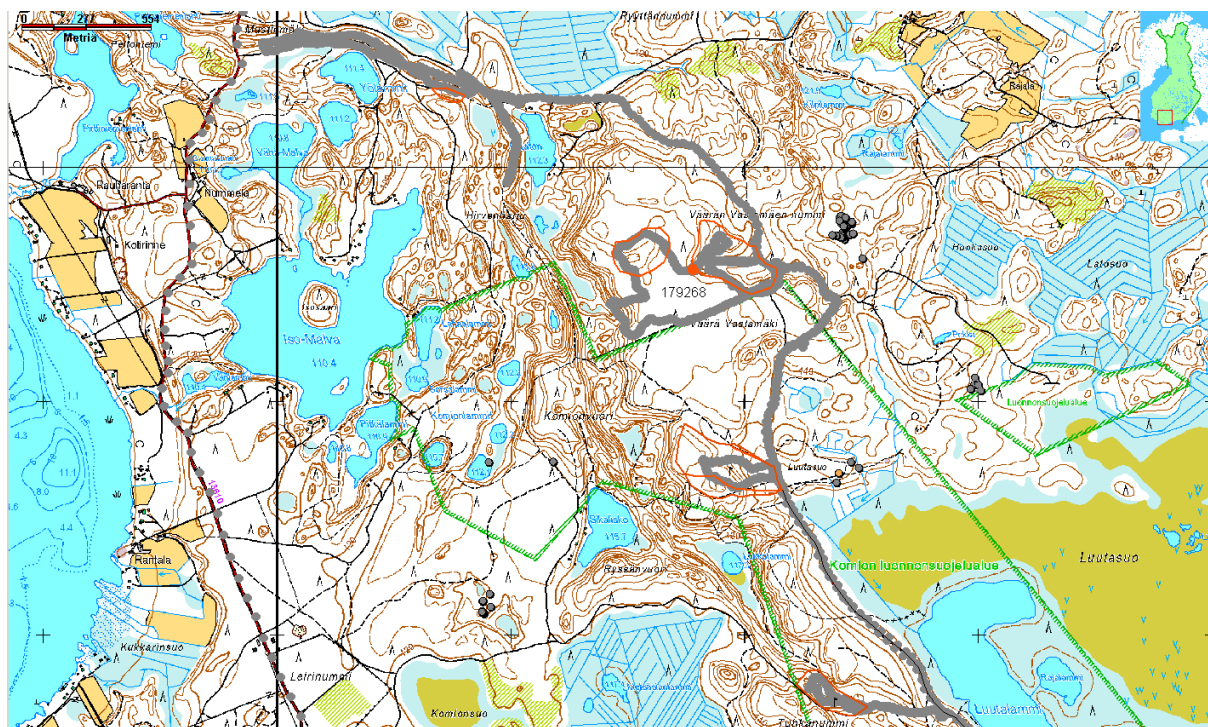
16. Seitsemisen (Ylöjärvi)

Kuva 4. 16 Seitsemisen.

Ennen kenttätöitä puustoa oli hakattu. Eteläisimmän C1-alueen Kivisen kankaan W-osa oli poltettu 3 vuorokautta ennen arkeologista inventointia, mutta maastossa ei ollut mitään muodostumaa, joka viittaisi maanpäällisen arkeologisen kohteen olemassaoloon. Paikoissa, joissa maanpinta on rikottu ja hiekka näkyvissä, ei ollut mitään arkeologista näkyvissä. Maanpinnalla on runsaasti irtonaisia lohkareita. Maastossa on enimmäkseen hyvä näkyvyys.

20 Maakylän-Räyskälän alue MH (Loppi)

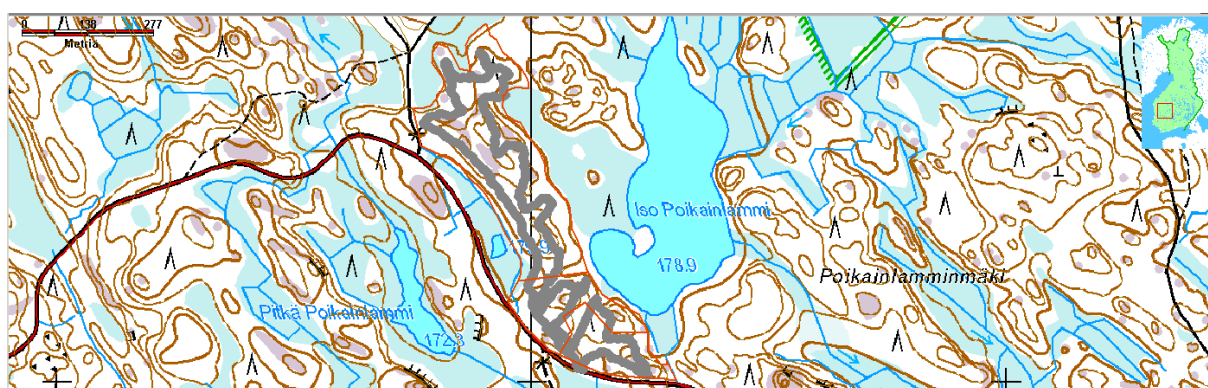
Kuva 5. 20 Maakylän-Räyskälän alue MH. Väärän Vastamäen nummi nauriskuoppa 179268.

Kuva 6. 20 Maakylän-Räyskälän alue MH.

Maakylän-Räyskälän alueelta löytyi nauriskuoppa, joka sijaitsee aivan C1-alueen rajalla.

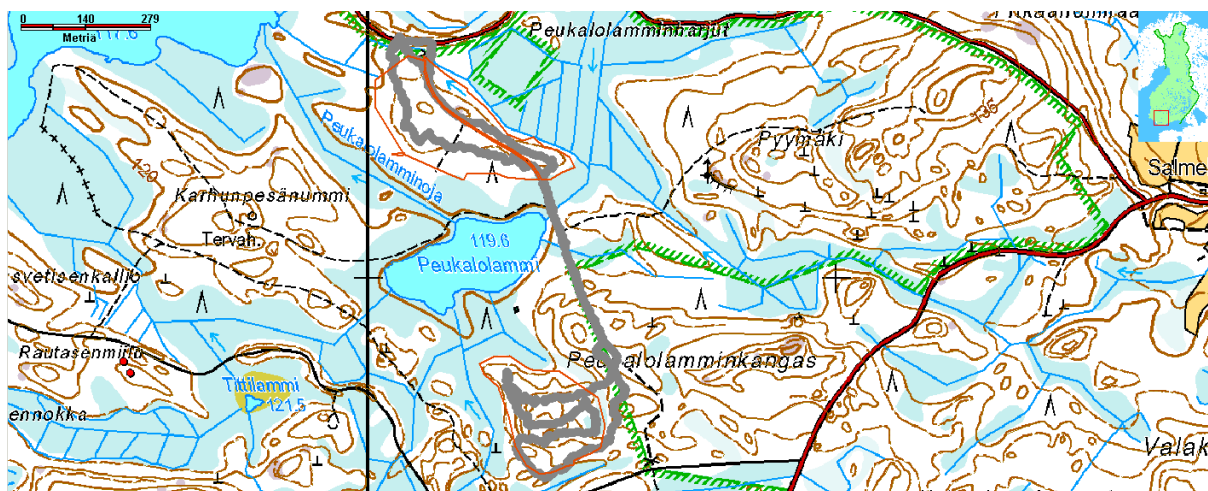
21 Helvetinjärvi (Ruovesi)

Kuva 7. 21 Helvetinjärvi.

Maasto louhikkoista, hyvä näkyvyys. Ei arkeologisia havaintoja.

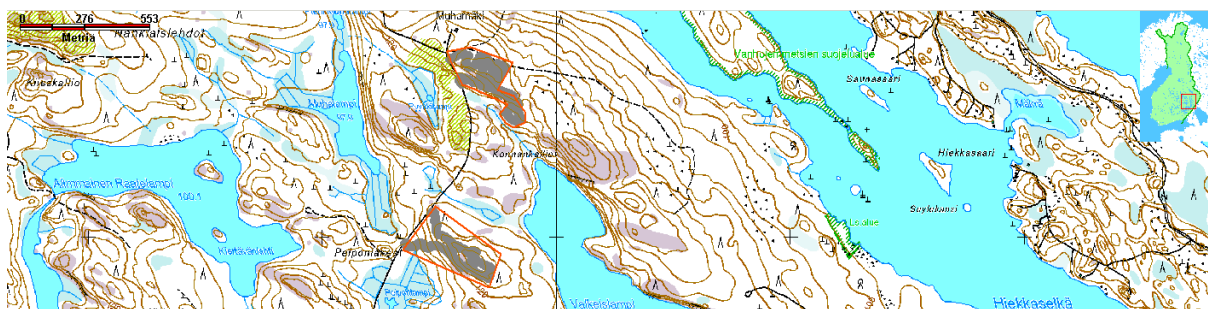
22 Liesjärvi (Tammela)

Kuva 8. 22 Liesjärvi.

Ei arkeologisia havaintoja.

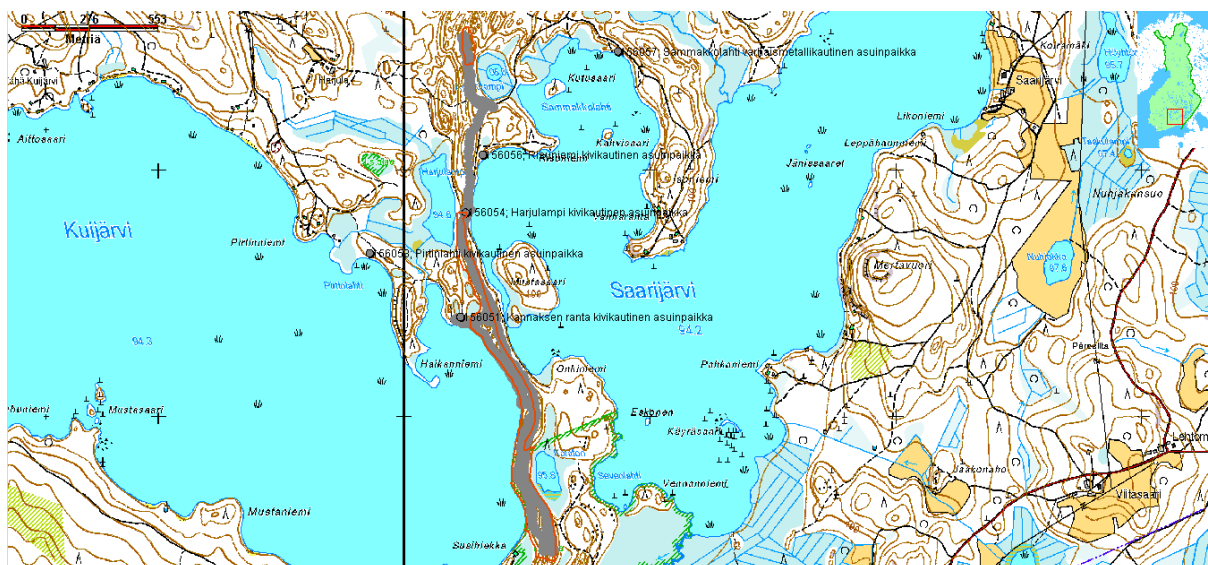
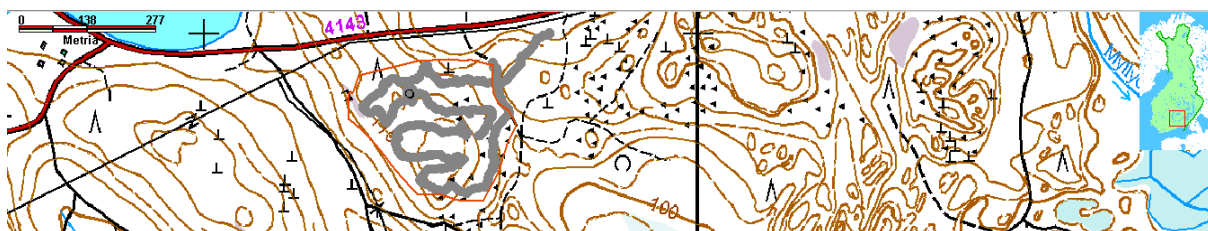
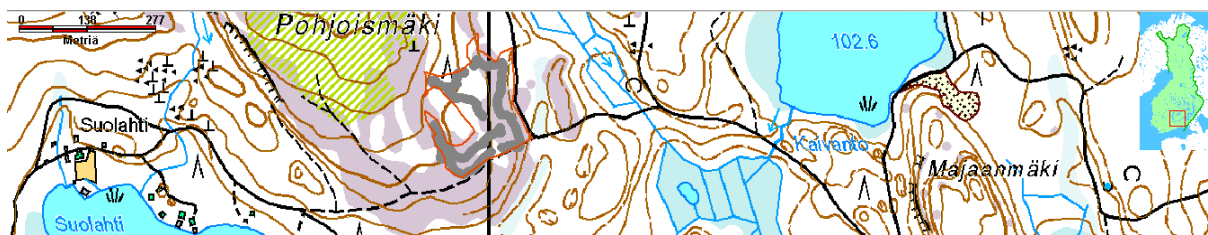
26 Kakonsalon järviolue (Savonlinna)

Kuva 9. 26 Kakonsalon järviolue.

Ei arkeologisia havaintoja.

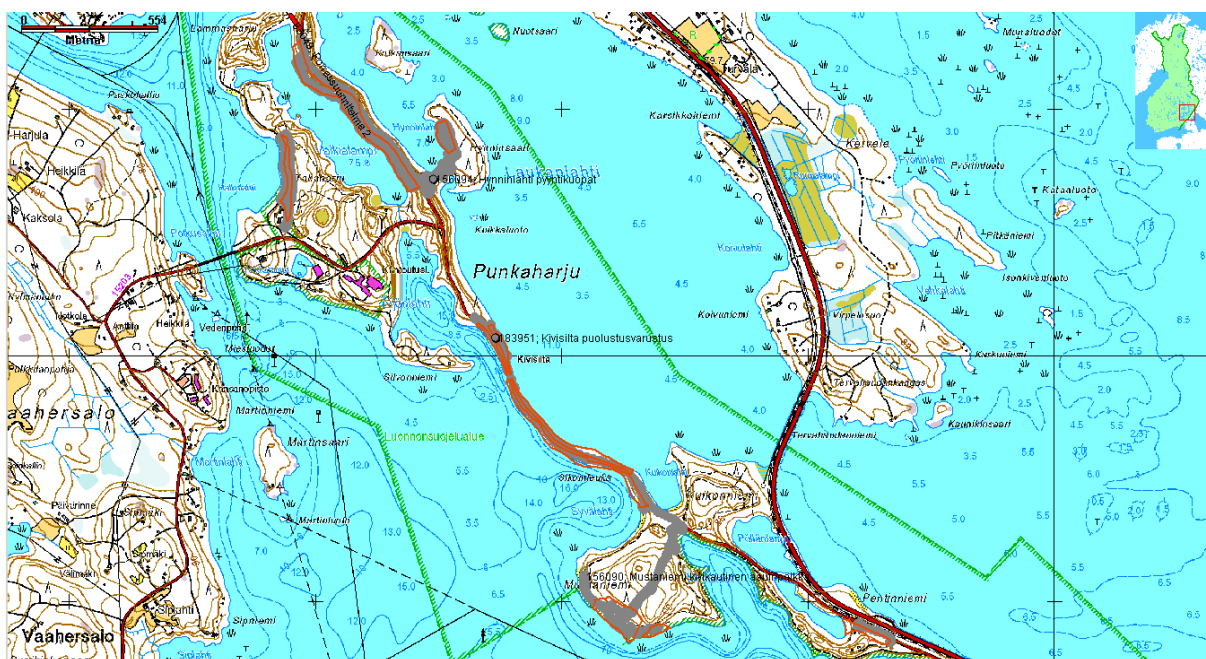
27 Kuijärvi-Sonnenanen (Heinola)

Kuva 10. 27 Kuijärvi-Sonnasen (ed. sivulla).

Kuijärvi-Sonnasen kohdealueelta löydettiin ennen tuntematon Harjulan nauriskuoppa 183949. Aikaisemmin tunnettu kivikautinen asuinpaikka Harjulampi 156054 dokumentoitiin.

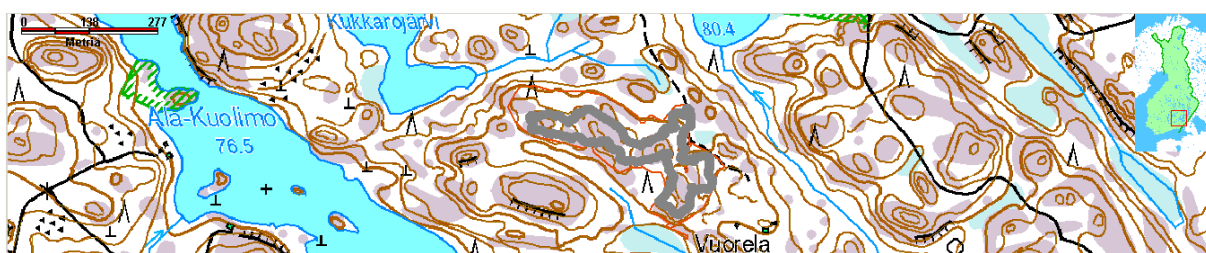
28 Punkaharju (Savonlinna)

Kuva 11. 28 Punkaharju. Aikaisemmin tunnettu puolustusvarustus Kivisilta 183951.

Punkaharjulta dokumentoitiin venäläinen tykkipatteri, joka on ilmeisesti autonomian ajan alusta. Mustaniemessä on kivikautinen asuinpaikka (156090), joka on saman niemen Paahde-LIFE-kohdealueen lähellä. Rantahietikko jatkuu kaakkoon Paahde-LIFE-kohdealueelle. Hiekka on avoin osaksi rannan kulutuksen, osaksi tallaamisen vuoksi, mutta siinä ei ollut havaittavissa löytöjä tai muita asuinpaikan indikaatioita Paahde-LIFE-kohdealueella.

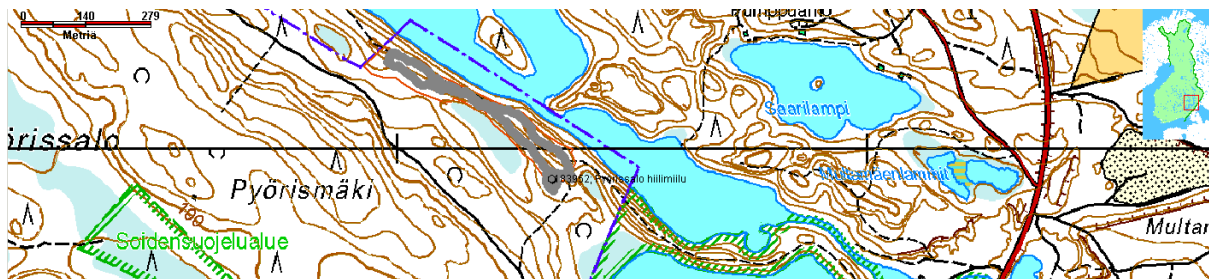
30 Suurlahden lampialue (Mikkeli)

Kuva 12. 30 Suurlahden lampialue.

Ei arkeologisia havaintoja.

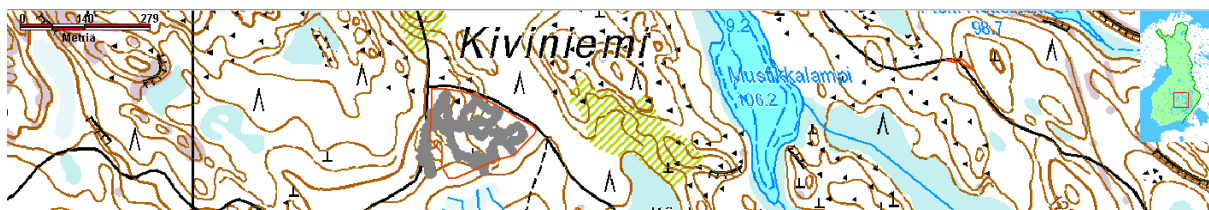
31 Pyörissalo (Savonlinna)

Kuva 13. 31 Pyörissalo. Hiilimiilu 183952.

Pyörissalon kohdealueen S-reunassa on aikaisemmin tuntematon hiilimiilu. Se on jäännös pystymiilusta, johon miilupuut koottiin keskelle keoksi (Niukkanen 2009: 42).

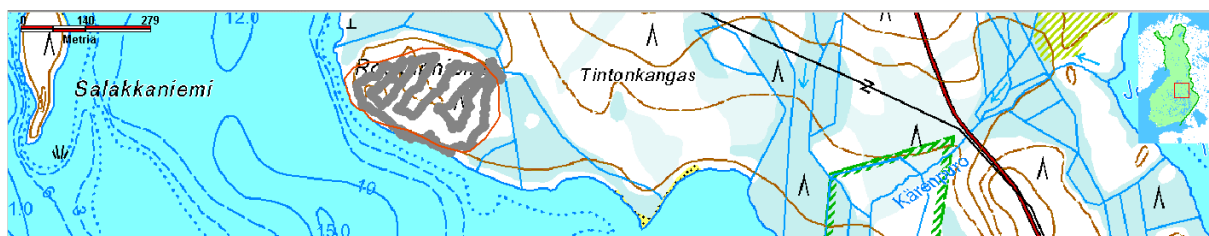
32 Sorsaveden saaristo (Leppävirta)

Kuva 14. 32 Sorsaveden saaristo.

Ei arkeologisia havaintoja.

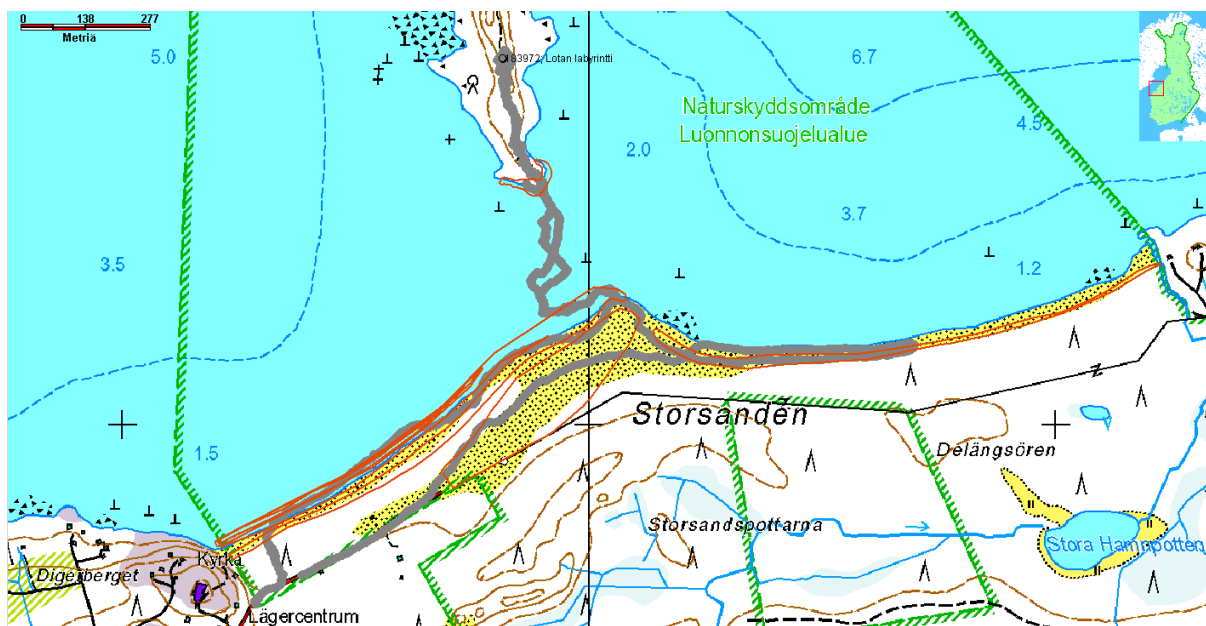
36 Älänne (Rautavaara)

Kuva 15. 36 Älänne.

Ei arkeologisia havaintoja.

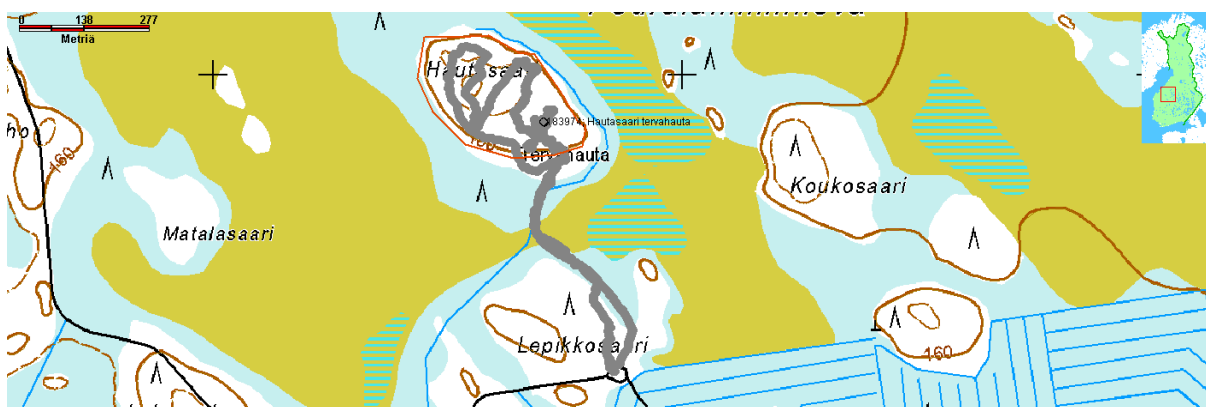
40 Uudenkaarlepyyn saaristo (Uusikaarlepey)

Kuva 16. 40 Uudenkaarlepyyn saaristo. Labyrintti Lotan 183972.

Ennen inventointia oli tiedossa, että kohdealueella Lotanin saaren eteläpäässä on kivistä ladottu labyrintti eli jatulintarha (Höglund 2013: 20). Se osoittautui sijaitsevan Lotanin hoitoalueesta 250 m pohjoiseen. Kyseessä on erittäin hyvin säilynyt muinaisjäännös ja se on otettava huomioon Natura 2000-alueen käytön suunnittelussa.

41 Peuralamminneva (Kyyjärvi)

Kuva 17. 41 Peuralamminneva. Tervahauta Hautasaari 183974.

Peuralamminnevalla paikallistettiin maastokarttaan merkitty dokumentoimaton tervahauta, johon paikan nimi *Hautasaari* viittaa. Kohdealueen E-osassa on taimikon takia huono näkyvyys ja se jäi heikosti tutkimuksi.

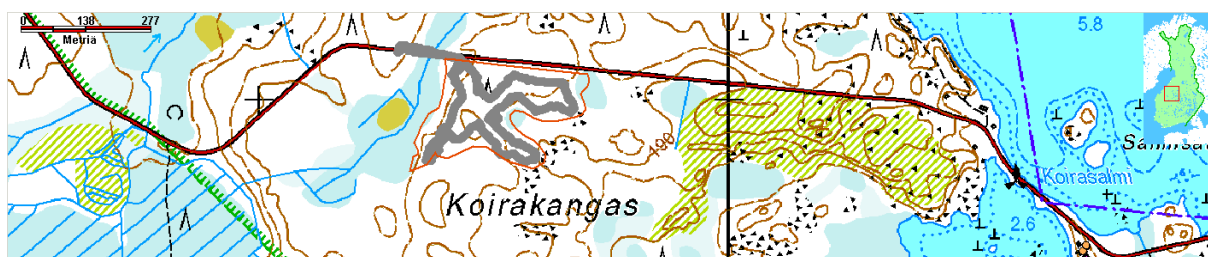
42 Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva (Pihtipudas)

Kuva 18. Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva.

Aluetta on hakattu. Hyvä näkyvyys. Ei arkeologisia havaintoja.

43 Salamajärvi (Kivijärvi)

Kuva 19. 43 Salamajärvi.

Ei arkeologisia havaintoja.

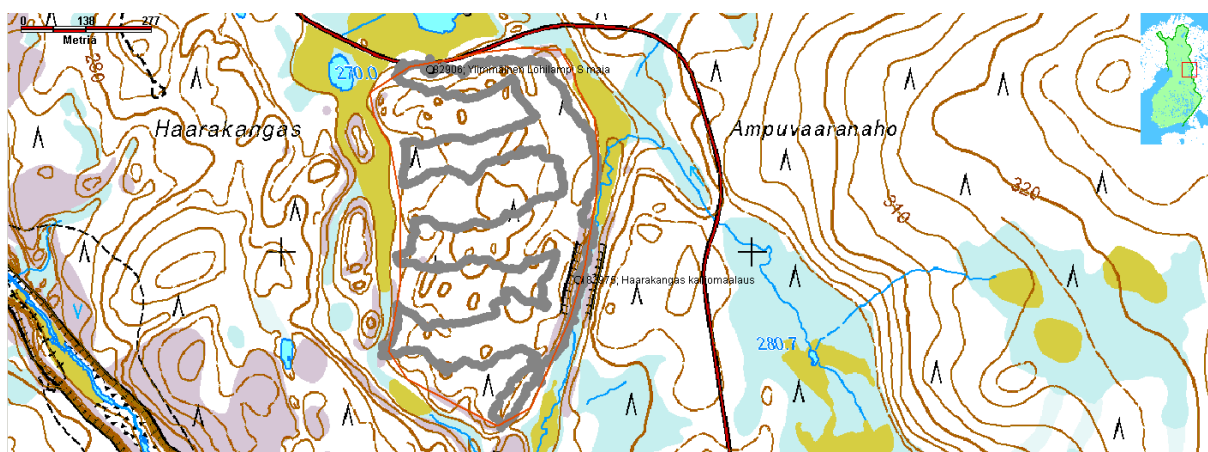
46 Veneneva-Pelso (Siikalatva)

Kuva 20. 46 Veneneva-Pelso.

Ei arkeologisia havaintoja.

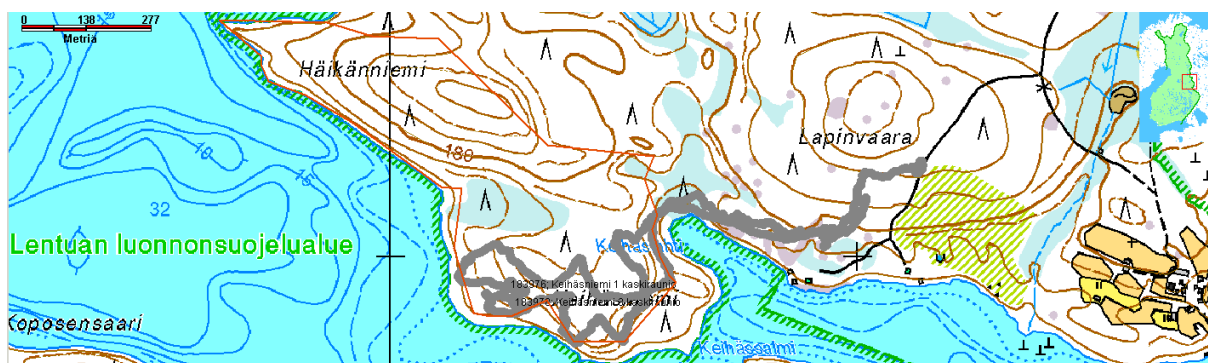
47 Etelä-Kuusamon metsät (Kuusamo)

Kuva 21. 47 Etelä-Kuusamon metsät. Rakennuksenjäänös 82906 ja mahdollinen esihistoriallinen kalliomaalaus 183975.

Kohdealueella dokumentoitiin uudelleen huonokuntoinen rakennuksenjäänös alueen pohjoislaidassa. Uusi kohde on mahdollinen esihistoriallinen kalliomaalaus, joka sijaitsee samassa joenuomassa kuin Julma-Ölkyn kalliomaalaukset, 2,8 km pohjoiseen.

58 Lentuan alue (Kuhmo)

Kuva 22. Lentuan alue. Kaskirauniot 183976, 183977 ja 183978.

Lentuan alueelta löydettiin Mikko Paateron havaintojen perusteella kolme kaskirauniota.

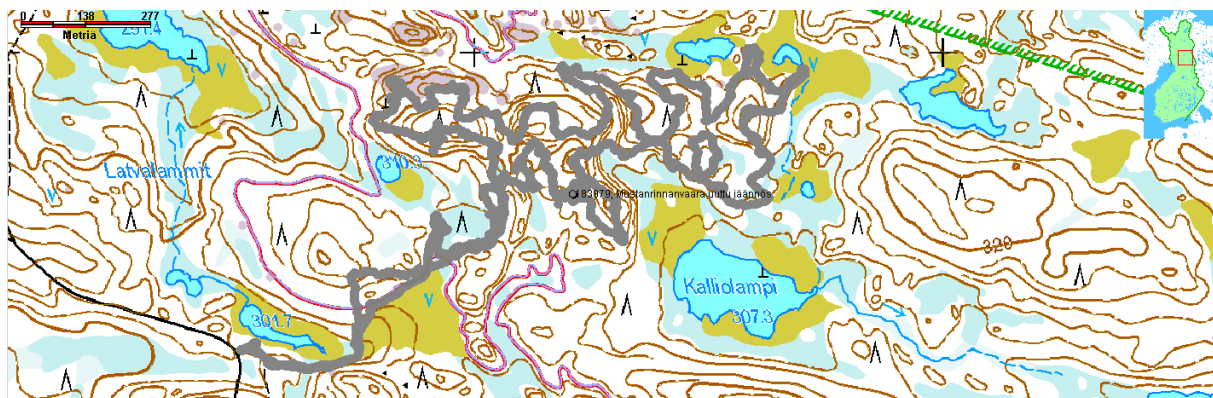
59 Iso-Palonen-Maariansärkät (Kuhmo)

Kuva 23. 59 Iso-Palonen-Maariansärkät.

Ei arkeologisia havaintoja. Lähimaastossa runsaasti muinaisjäännöksiä.

64 Mustarinnan tunturi (Posio)

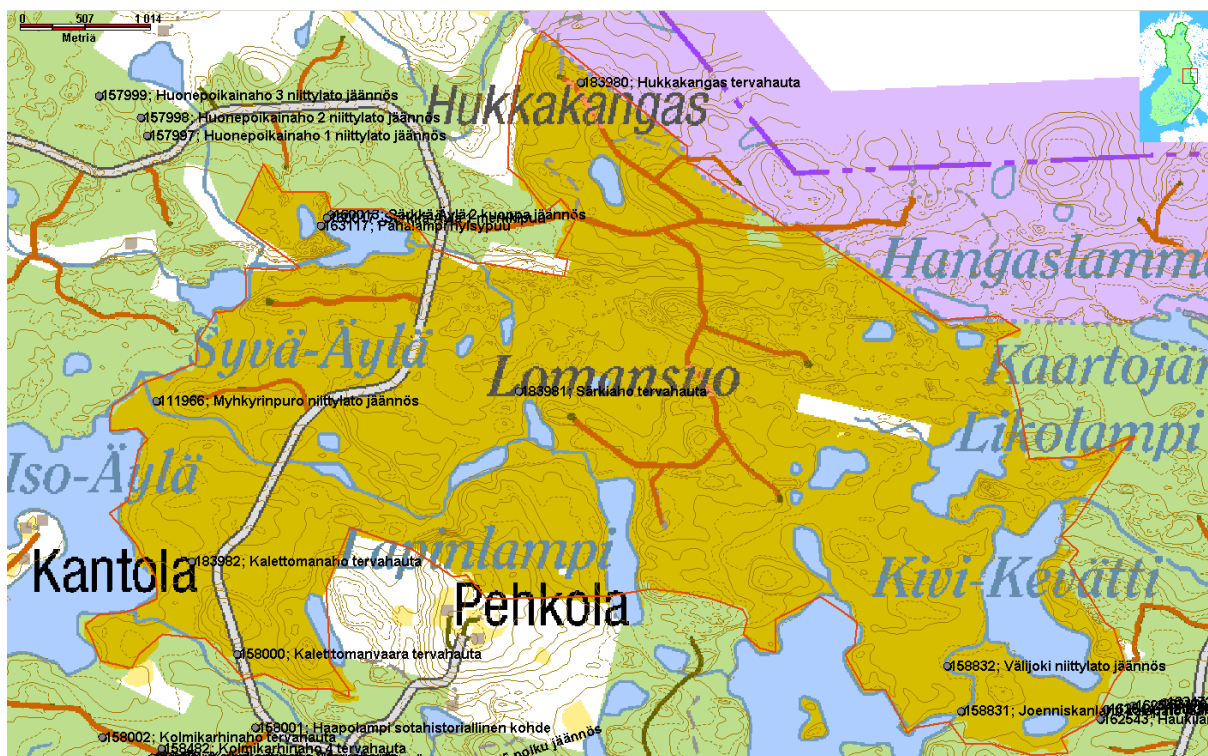
Kuva 24. 64 Mustarinnan tunturi. Uutun jäänös 183979.

Kuva 25. Uuttu maahan kaatuneessa kelossa.

Maastosta löytyi maahan kaatunut mäntykelo, johon on kirveellä hakattu kaksi pesimiskoloa. Kyseessä on uuttu, jota on käytetty telkän tai koskelon munnittamiseen. Uutut ovat harvinaisia jäännöksiä ja tässä tapauksessa erityisesti suojeltava mahdollisessa ennallistamispoltoissa. Maastossa siellä täällä palokoroja.

FI1201012 Malahvia (Suomussalmi)

Kuva 26. Malahvian alue.

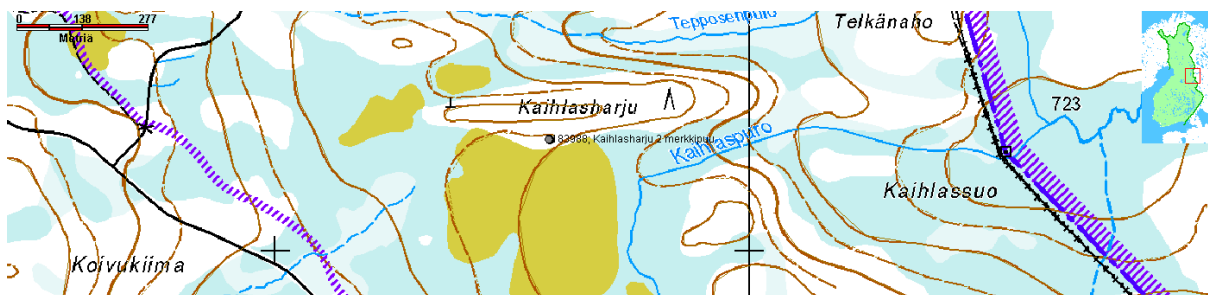
Malahvian palojatkumoalueella dokumentoitiin kolme maastokarttaan merkittyä tervahautaa (183980 Hukkakangas, 183981 Särkiaho, 183982 Kalettomanaho).

Reiska	Nimi	Inventointi
160013	Särkkä-Äylä 2 kuoppa jäännös	Riikka Mustonen 2013
160017	Särkkä-Äylä 1 merkipuu	Riikka Mustonen 2013
163117	Pahalampi hylsypuu	Riikka Mustonen 2013
111966	Myhkyrinpuro niittylato jäännös	Päivi Tervonen 2010
158000	Kalettomanvaara tervahauta	Riikka Mustonen 2013
158831	Joenniskanlahti kalapato jäännös	Riikka Mustonen 2013
158832	Väljoki niittylato jäännös	Riikka Mustonen 2013

Taulukko 5. Malahvian alueen tunnetut arkeologiset kulttuuriperintökohteet, joita ei dokumentoitu uudestaan.

Maastokartassa Heinävaaran SE-rinteeseen merkittyä tervahautaa en löytänyt. Taulukossa 3 lueteltuja Reiska-kohteita en dokumentoinut uudestaan, koska niiden inventointitiedot ovat tuoreet ja tarkat.

FI1200737 Karsikkovaara-Lososuo (Suomussalmi)

Kuva 27. Karsikkovaara-Lososuo. Kaihlasharjun merkkipuut (180700, 183988, 183989).

Karsikkovaara-Lososuon palojatkumoalueella dokumentoitiin kolmen merkkipuun ryhmä, joka löydettiin Mikko Paateron havaintojen perusteella.

3 Hoito-ohjeet

C1 Ennallistamispoltot

Arkeologiset kulttuuriperintökohteet on huomioitava Maakylän-Räyskälän alueen, Kuijärvi-Sonnasen, Peuralamminnevan, Etelä-Kuusamon metsien, Lentuan alueen ja Mustarinnan tunturin ennallistamispolttoissa (taulukko 4).

Yleisohje on välttää polttamasta arkeologisia kulttuuriperintökohteita (Jansson 2011). C1-alueilla kohde on suojeltava kuumuudelta paikallisista oloista sopivalla tavalla. Kasteleminen voi olla riittävä suoja. Tarvittaessa kohde voidaan suojella ympäröimällä se palokujalla, joka eristää kohteen palosta ja jättää riittävän suojavyöhykkeen kohteen ympärille. Suojavyöhykkeen vähimmäisleveytenä voidaan pitää muinaismuistolain 5 §:n tarkoittamaa suoja-aluetta, jonka leveys on kaksi metriä luettuna jäännöksen näkyvissä olevista ulkoreunoista siinä tapauksessa, että muinaisjäännöksen rajoja ei ole erikseen vahvistettu muuksi. Käytännössä suojavyöhykkeen on syytä olla ainakin viisi metriä leveä, koska ilman arkeologisia kaivauksia ei voi olla tiedossa, kuinka kauas ulkoreunoista kohteeseen kuuluvat kerrokset tai rakenteet mahdollisesti jatkuvat.

Kaikentyypiset arkeologiset kohteet voivat vaurioitua ennallistamispoltossa. Erityisesti on huomioitava Mustarinnan tunturin uutun jäännös 183979, joka sijaitsee C1-

alueella. Mahdollisessa myöhemmässä palojatkumojen suunnittelussa Karsikko-vaara-Lososuolla on huolehdittava Kaihlarharjun merkkipuiden (180700, 183988, 183989) rajaamisesta polttoalueen ulkopuolelle.

Alue	Arkeologinen kohde ja Reiska-tunnus	Muinaisjäännös-status	Luonnonhoito-toimenpiteet arkeologisen kohteen alueella	Ohje
20 Maakylän-Räyskälän alue MH	Väärän Vastamäen nummi nauriskuoppa 179268	Ei vielä tietoa	C1	Sijaitsee polttoalueen reunassa. Kohde rajataan ulkopuolelle ja kierretään palokujaa tehtäessä
27 Kujärvi-Sonnenen	Harjulampi kivikautinen asuinpaikka ja asumuskuoppa 156054	Muinaisjäännös	C1 C2	Kohteelle ei tule toimenpiteitä.
	Harjulan nauriskuoppa 183949	Ei vielä tietoa	C1 C3	Sijaitsee polttoalueella. Suojataan kastelemalla ja varmistetaan kohteen kierto polton aikana.
28 Punkaharju	Kivisilta puolustusvarustus 183951	Muinaisjäännös	C2	Kohde säästetty kevyen puuston käsittelyn yhteydessä.
31 Pyörissalo	Pyörissalo hiilimiilu 183952	Muinaisjäännös	C2 C3	Kohteelle ei tule toimenpiteitä.
40 Uudenkaarlepyyn saaristo	Lotan labyrintti 183972	Muinaisjäännös	C4	Kohteelle ei tule toimenpiteitä. Otetaan huomioon suunnittelussa.
41 Peuralamminneva	Hautasaari tervahauta 183974	Ei vielä tietoa	C1	Sijaitsee polttoalueella. Suojavyöhyke toteutetaan kastelemalla
47 Etelä-Kuusamon metsät	Ylimmäinen Lohilampi S majan jäännös 82906	Muu kulttuuriperintö-kohde	C1	Sijaitsee polttoalueen reunassa. Palo toteutunut heikkona.
	Haarakangas mahdollinen esihistoriallinen kallio-maalaus 183975	Muinaisjäännös	C1	Sijaitsee polttoalueen reunassa. Poltto toteutettu kallion päällä.
58 Lentuan alue	Keihänsiemi kaskirauniot 183976, 183977 ja 183978	Muu kulttuuriperintö-kohde	C1	Sijaitsevat polttoalueella, lähellä toisiaan. Suojavyöhyke toteutetaan kastelemalla.
64 Mustarinnan tunturi	Mustarinnanvaara uuttu jäännös 183979	Ei vielä tietoa	C1	Sijaitsee polttoalueella. Todennäköisesti kohde kierretään rajaamalla palokujalla polttoalueen ulkopuolelle. Herkkä tuhoutumaan.
Malahvia	Hukkakangas, Särkiaho ja Kalettomanaho tervahaudat 183980, 183981, 183982	Muinaisjäännös	Suunnitellaan myöhemmin	Hankkeessa ei polteta kohteella. Kohteet huomioidaan palojatkumoalueen suunnittelussa.
Karsikkovaara-Lososuo	Kaihlarharju merkkipuut 180700, 183988, 183989	Muinaisjäännös	Suunnitellaan myöhemmin	Hankkeessa ei polteta kohteella. Kohteet huomioidaan palojatkumoalueen suunnittelussa.

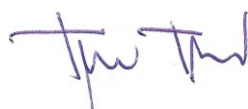
Taulukko 6. Kohdekohtaiset hoito-ohjeet tilanteen 14.3.2016 mukaisesti. Muinaisjäännös-status tarkoittaa Museoviraston kohteelle antamaa luokitusta. Muinaisjäännöksen tapauksessa voimassa on kajoamiskielto. Museovirasto ei ole vielä ottanut kantaa neljän kohteen statukseen.

C2 Paahdeympäristöjen hoito ja C3 Puuston hakkuu

Arkeologiset kulttuuriperintökohteet on huomioitava Punkaharjun ja Pyörissalon paahdeympäristöjen hoidossa ja puuston hakkuussa (taulukko 6). Kohteita kohdellaan kuten muinaismuistolailla suojeltuja muinaisjäännöksiä. Kohteen päällä mahdollisesti kasvava puusto poistetaan, sillä juuriston aiheuttamat vauriot tai kaatuvan puun repäisy voi hajottaa kohteen rakennelmia ja kerrostumia. Kohteiden päältä ei saa ajaa koneilla tai ajoneuvoilla. Maanpintaa ei saa muokata eikä kohteen päälle saa kasata puuta tai hakkuujätettä.

Allekirjoitus

Turussa 14. maaliskuuta 2016

Tapani Tuovinen

Lähteet

Kirjallisuus

Höglund, J. 2013: Vårdplan för de öppna dynområdena på Storsands naturskyddsområde. – Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten. 22 s.

Jansson, H. 2011: Kulttuuriperinnön huomioiminen ennallistamisessa ja luonnonhoidossa. – Similä, M. & Junninen, K. (toim.) 2011: Metsien ennallistamisen ja luonnonhoidon opas: 148–157. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja B 157. Metsähallitus, Vantaa. 191 s.

Niukkanen, M. 2009: Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. – Museoviraston rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3. Museovirasto, Helsinki. 120 s.

Paulaharju, S. 1937: Kiveliöitten kansaa: Pohjois-Ruotsin suomalaisseuduilta. – WSOY, Porvoo – Helsinki. 385 s.

Inventointiraportit

Jansson, H. 2008: Uddskatanin ja Tulliniemen luonnonsuojelualueiden kulttuuriperintöinventointi. Asianro MH 6018/41/2010. 75 s.

Jussila, T. & Poutiainen, H. & Kinnunen, J. 2008: Oulangan kansallispuiston muinaisjäännösinventointi. 104 s.

Kelola-Mäkeläinen, H. & Schulz, H.-P. 2010: Taivalkoski pohjoisosa kulttuuriperintöinventointi 2010. Osa 1 Raportti. Asianro 6051/41/2010. 674 s.

Laurila, V. 2009: Lentuan kulttuuriperintökohteiden tarkastus 2009. 15 s.

Luoto, K. 2007: Seitsemisen kansallispuiston sekä Aure- ja Petäjäjärven Natura-alueiden arkeologinen inventointi Kurun ja Ikaalisten alueella 9.5 -1.6.2007. 121 s.

Nieminen, I. & Tervonen, P. 2011. Mustarinnan tunturin, Posio kulttuuriperintöinventointi 2011. Asianro 5884/43/2011. 21 s.

Okkonen, J. & Laurila, V. 2007: Talaskankaan luonnonsuojelualueen arkeologinen inventointi 2007. 43 s.

Poutiainen, H. & Kinnunen, J. 2009: Kuusamo. Oulangan kansallispuiston ja Natura-alueen kulttuurihistoriallisten jäännösten täydennysinventointi 2009. 19 s.

Räihälä, O. 2009: Etelä-Kuusamon vanhojen metsien kulttuuriperintöinventointi 2009. 50 s.

Räihälä, O. 2010: Nuuksion kansallispuiston kulttuuriperintöinventointi 2010. 103 s.

Taivainen, J. 2009: Maakylä – Räyskälä. Natura 2000 alueen kulttuuriperintöinventointi (Valtion metsät). Asianro 1971/43/2009. 90 s.

Tolonen, S. 2010. Hailuoto. 201 s.

Tuovinen, T. 2014: Örö. Suojelualueen kulttuuriperintökohteiden inventointi 2013. Asianro MH 291/2014/04.01. 243 s.

Kohteet

Ylimmäinen Lohilampi S maja	MH-tunnus: 82906
------------------------------------	----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	305 Kuusamo
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7277386, Y 3607318	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen löysi ja dokumentoi Oili Räihälä 11.8.2009 Etelä-Kuusamon vanhojen metsien kulttuuriperintöinventoinnin yhteydessä. Tapani Tuovinen kävi paikalla Paahde-LIFE-inventoinnin yhteydessä 10.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Ylimmäinen Lohilampi sijaitsee Julman Ölkyn pohjoispuolella. Se on pitkä ja kapea vesistö, johon laskee koillisesta suolta pikkuinen puro. Lampi purkautuu pohjoisessa edelleen Vaaraperänlahteen. Lammen itäpuolella avautuvat laajat suoniityt, jota rikovat useat matalahkot kankaat. Tie Teerirannasta Martinvaaran kulkee lammen eteläpäässä. Maja sijaitsee aivan lammen eteläpäässä, tien eteläpuolella.

Kohteen kuvaus

Rakennus on osittain purettu ja lahoava häkkyrä. Se on kooltaan noin 4 x 3 metrinen, alunpitäen huopakattoinen rakennelma. Sen seinissä on ollut turve-eristeitä, seinät ovat olleet laudasta. Seinälaudoitusta on paikka paikoin purettu. Oviaukko lienee sijainnut nykyisen tien puolella, mutta täällä mahdollisen aukon kohdalle on naulattu pahvia. Kattorakenteisiin kuuluu jälkiä välikatosta. Sisutuksesta voi vielä erottaa jäänteitä lautalattiasta, sekä laverin jäänteitä. Havainnot 2015. Seinät päällystetty sisältä Enso-pahvilla. Tulisija on purettu, mutta sen savuhormin peltinen läpivienti näkyvissä NW-nurkan yläpohjassa. Kattohuopa on ollut punainen. Vuoden 2009 jälkeen vesikatto ja välipohja ovat romahtaneet. NE-kulma on hiiltynyt ulkopuolelta. Seinälautoja on purettu ilmeisesti nuotioon.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Rakennelman merkitys on epäselvä. Materiaaleista ja rakennustavasta päätellen se

ajoittuu aikaisintaan 1950-60 -luvulle, mutta todennäköisesti se on tätäkin nuorempi. Sitä ei voi yhdistää alueen niittyviljelyyn, vaan se vaikuttaisi esimerkiksi seudun porotalouteen liittyvältä majalta.

Lisätietoja

Huonokuntoinen kohde, mutta silti syytä suojata palamiselta Paahde-LIFE-ennallistamispoltton yhteydessä.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Kuvaus:

**Viranomais-
rekisterinro:**

1000027556

Kunto: 3 Huono

Arvotus:

0 Ei määritelty

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

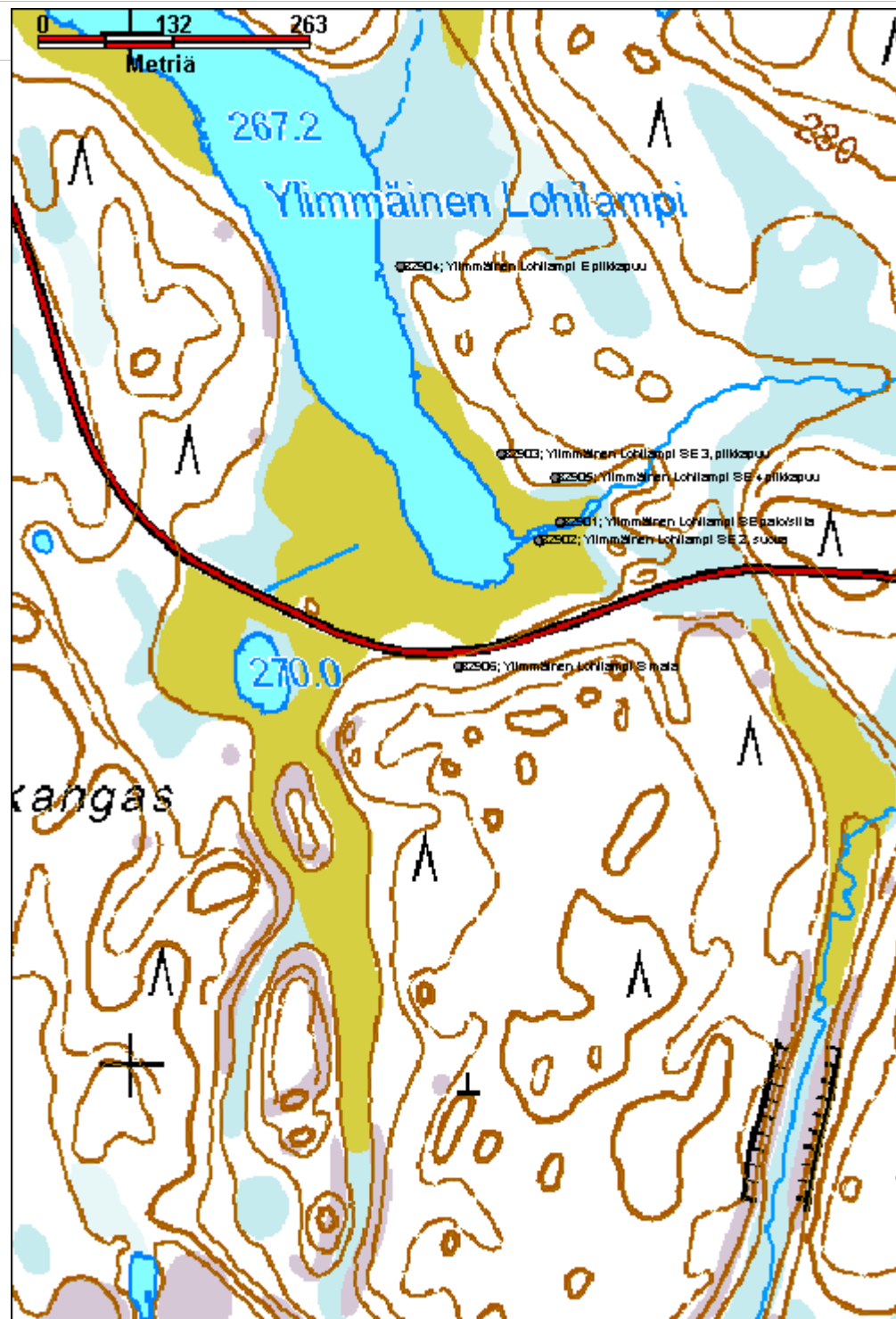
99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Rakennuksenjäännös W.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7277386, Y 3607318	Mittakaava:	1:5000

Harjulampi kivikautinen asuinpaikka	MH-tunnus: 156054
--	------------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	111 Heinola
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 6796826, Y 3470250, Z 96	Löydöt:	KM 33978

Taustatiedot

Löytänyt Hannu Poutiainen inventoinnissa vuonna 2003. Tarkastettu Paahde-LIFE-inventoinnissa 30.7.2015.

Ympäristön kuvaus

Asuinpaikka on Saarijärven länsirannalla, järven ja Harjulammen välisellä kannaksella, pitkittäisharjun harjanteiden väliin muodostuneella tasanteella. Paikalle johtaa harjun itäreunaa metsätie, joka jatkuu polkuna tasanteelta etelään.

Kohteen kuvaus

Asuinpaikkalöydöt (kvartseja) ovat nykyisen rannan tuntumasta, metsätien ja polun välimaastosta, joka on paikoin kulunut paljaaksi. Tasanteella on myös mahdollinen asuinpainanne (halkaisija 4 m, syvyys 0,5 m). Havainnot 2015. Harju on pääosin jyrkkärinteinen ja kapealakinen. Asuinpaikka sijaitsee harjun ainoassa notkossa, joka on kohdealueen todennäköisin asuinpaikan paikanvalinta. Ei uusia löytöjä. Hannu Poutiaisen kuvaaman asuinpainanteen pituus on 3.8 m (N-S), leveys 2.9 m ja syvyys 0.5 m. Kairanäytteiden perusteella kuopassa on orgaanista ainesta syvällä.

Kohteen rajaus

Aluomainen.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Tarkastuspvm: 30.7.2015 Kuvaus:	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastaja: T. Tuovinen	Tarkastusvuosi:
Tila: 3 Toteutettu Tarkastuspvm: 11.9.2003 Kuvaus:	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastaja: H. Poutiainen	Tarkastusvuosi:

Viranomais- rekisterinro:	1000001381	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Asuinpainanne NE.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 6796826, Y 3470250, Z 96	Mittakaava:	1:5000

Väärän Vastamäen nummi nauriskuoppa	MH-tunnus: 179268
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 6734562, Y 3351783	Löydöt:	

Taustatiedot

Löydetty maastotyössä 11.6.2015.

Ympäristön kuvaus

20 Maakylän-Räyskälän alue. Itään antava hiekkainen rinne aivan C1-alueen rajalla.

Kohteen kuvaus

Kalteva kattilamainen ja syvä kuoppa, jonka pituusakseli on rinnettä vastaan kohtisuorassa. Pituus 4.5 m (SW-NE), leveys 2.6 m ja syvyys noin 0.7 m.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Nauriskuoppa.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	Maakylä-Räyskälän alue

Nauriskuoppa NW.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 6734562, Y 3351783	Mittakaava:	1:10000

Kaihlasharju 1 merkkipuu	MH-tunnus: 180700
---------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7199234, Y 3624579	Löydöt:	

Taustatiedot

Dokumentoitu Mikko Heikuran ilmoituksen perusteella 3.9.2015.

Ympäristön kuvaus

Harjun S-rinne. Kuivaa kangasmetsää, jonka puusto on pääosin nuorta. Muutamia vanhoja mäntyjä. Kannot ovat kirveellä kaadettuja.

Kohteen kuvaus

Suon reunassa kasvaa mänty, jonka ympärysmitta tyvessä on 1.70 m. Männyn W-kyljessä roikkuu galvanoidulla rautalangalla ripustettu suorakaiteen muotoinen puukyltti (39x15 cm), johon on veistetty suuraakkosin teksti "TÄMÄ PUU ON RAUHOITETTU". Pilkat. 1. Alareuna 30 cm maasta. NW-kylki. Pilkan koko 79x14 cm. Teksti "1863" ja sen alla "M". Kaksi kirveellä vuoltua pintaa. 2 mm syvä jälki, leveys 2 mm. 2. NW-kylki, alareuna 0.9 m maasta. 21x8 cm. Teksti "X89" ja alapuolella tunnistamattomia merkkejä. Sileäksi veistetty pinta. 2 mm syvä ja 2 mm leveä jälki. 3. N-kylki, alareuna 0.45 m maasta. 48x6 cm. Teksti "194" (viimeinen numero peittyneenä). Alapuolella mahdollisesti "ij". 2-3 mm syvä, 1-2 mm leveä jälki. Sileäksi veistetty pinta. 4. NE-kylki, 0.9 m maasta. 47x24 cm. Tekstit "1706", V alassuon, "1960", "SS", pystysuoraan "VK" ja "HO". Sileä pinta, joka on veistetty noin 12 cm syvälle. Ylä- ja vasen reuna nokeentunut. Vanhimman tekstin syvyys 3-4 mm, leveys 3-5 mm. 5. E-kylki, 0.7 m maasta. 30x11 cm. Teksti "S". Sileä pinta. Kirveenterä on lastunut pintaa. 6. NE-pinta 0.6 m maasta. 7x3 cm. Ei tekstiä. 7. S-kylki 0.6 m maasta. 54x20 cm. Kaksi pystysuoraa pintaa, joista vasen heti kaarnan alla ja oikea veistetty noin 5-6 cm syvälle. Vasemmassa pinnassa teksti "HJ" ja sen alla "194" (viimeinen numero näkymättömissä). Oikeassa pinnassa "19x9", sen alapuolella "I" tai "1". Alin "1946" ja sen alapuolella "KJ". Alin teksti selvin ja 2 mm syvä 2 mm leveä. 8. SW-kylki 0.7 m maasta. 27x5 cm. Teksti "194x" (viim.numero peittyneenä) ja sen alla EJ. Sileä pinta. Syvyys 3-4 mm, leveys 2-3 mm. 9. Repun ripustustappi E-kyljessä 1.5 m maasta. Kaarnan läpi on lyöty pystyyn litteä puutappi, jonka paksuus on 1x3 cm.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.
<i>Tulkinta</i>
Merkkipuu.
<i>Lisätietoja</i>

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

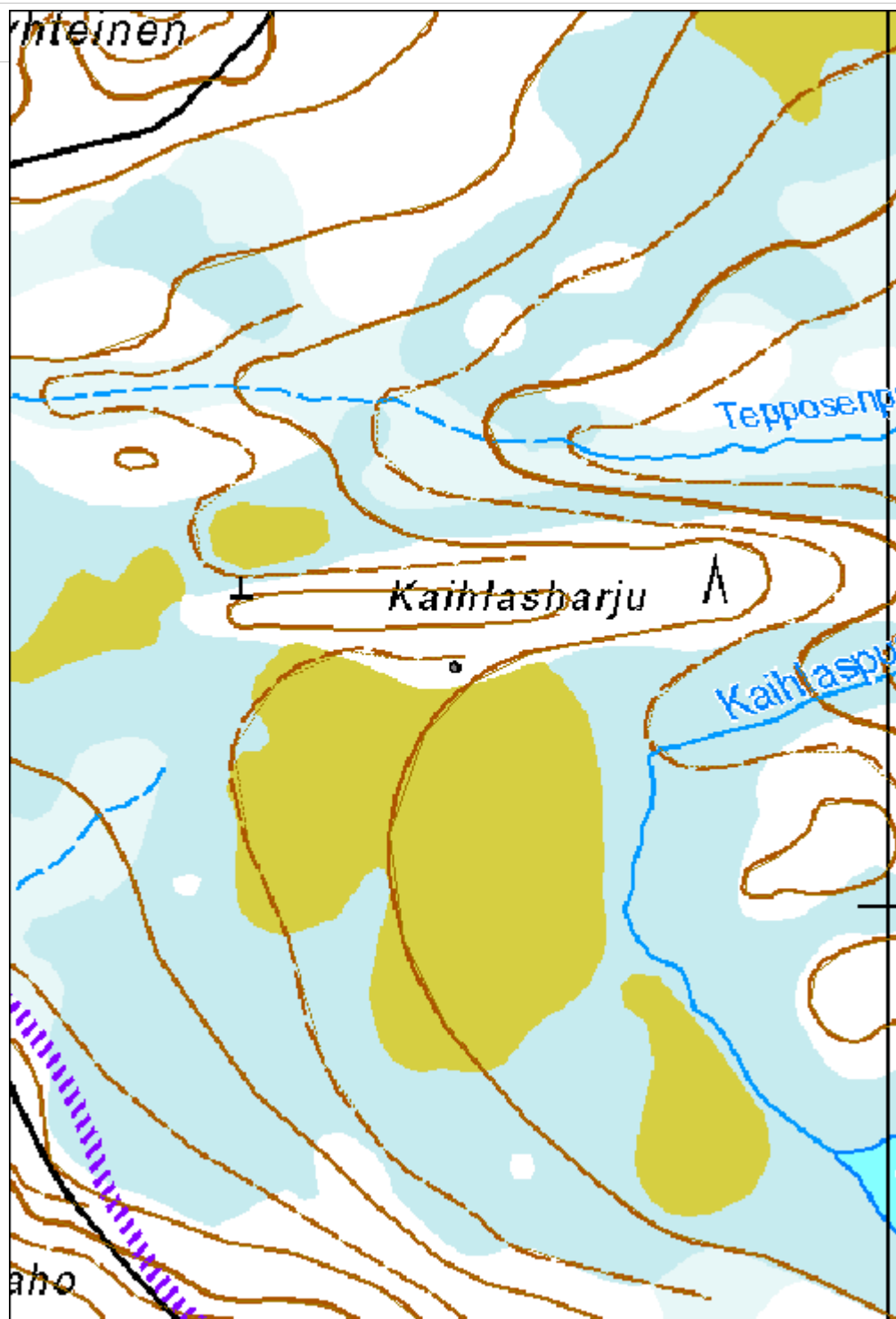
Viranomais- rekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
Arvotus: 2 Esitys mj-luokka I	Olotila: 2 Ei käytössä
Selitys:	Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo
	Selitys:

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Merkkipuu.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7199234, Y 3624579	Mittakaava:	1:5000

Harjula nauriskuoppa	MH-tunnus: 183949
-----------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	111 Heinola
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 6797880, Y 3469417	Löydöt:	

Taustatiedot

Löydetty Paahde-LIFE-maastotyössä 3.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Loiva moreeninen NE-rinne.

Kohteen kuvaus

Kattilamainen kuoppa, jonka pituus on 2.5 m (SW-NE), leveys 1.4 m ja syvyys 0.7 m.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Nauriskuoppa.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 3.8.2015
Kuvaus:

Tarkastaja: T. Tuovinen

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

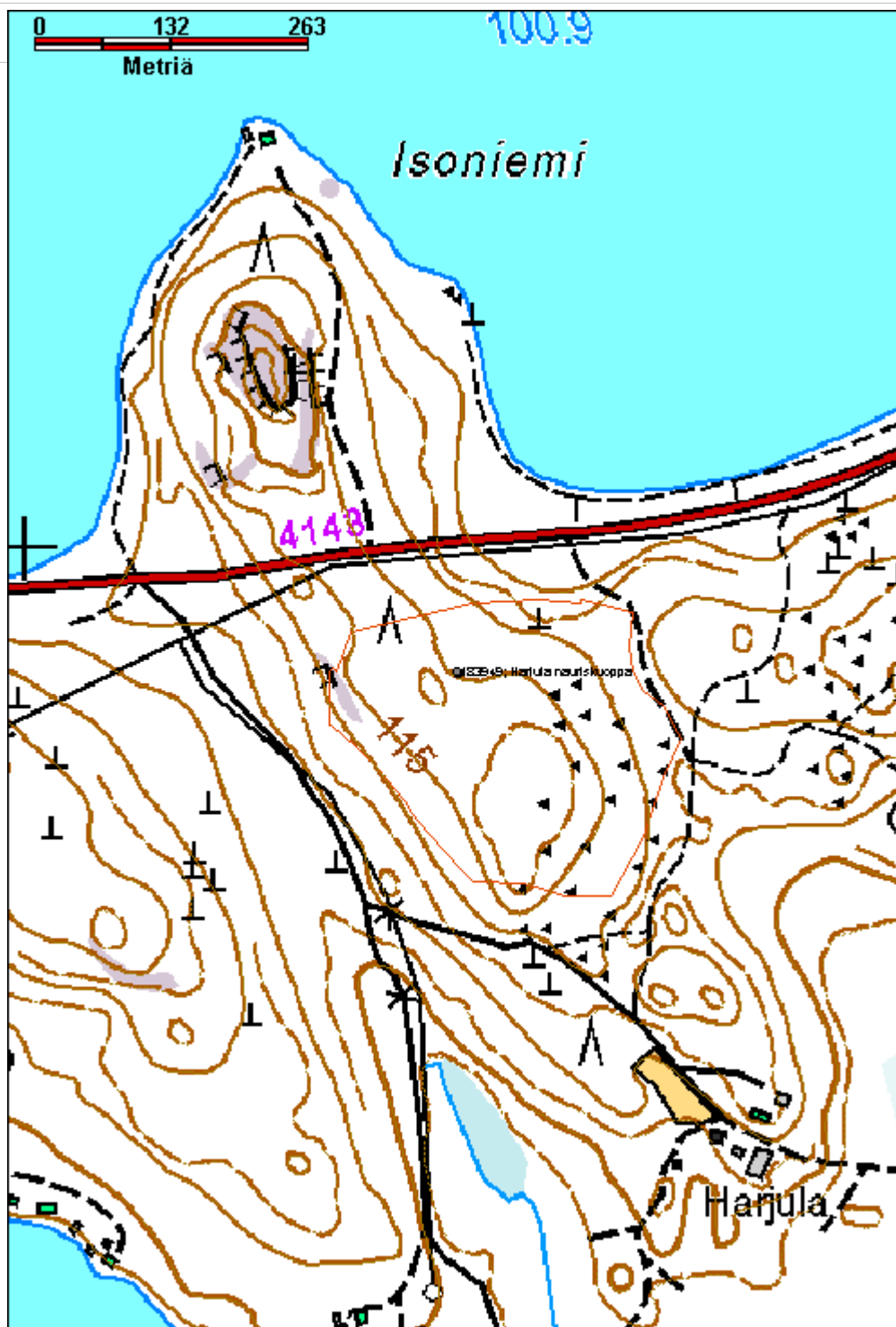
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Nauriskuoppa E.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 6797880, Y 3469417	Mittakaava:	1:5000

Kivisilta puolustusvarustus	MH-tunnus: 183951
------------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	740 Savonlinna
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 6855070, Y 3622732	Löydöt:	

Taustatiedot

Löytänyt Hannu Poutiainen 1991. Martti Koponen (Savonlinnan maakuntamuseo) tarkastus 2014. Tarkastus Paahde-LIFE-inventoinnissa 5.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Harjun E-rannassa. Esteetön näkyvyys järvelle idän puolelle.

Kohteen kuvaus

Koposen mukaan Punkaharjun Harjutien itäpuolella Kivisillasta pohjoiseen olevassa niemessä venäläisten Kustaan [III] sodan jälkeen rakentama soravalli, jossa painauma tykin putkea varten. Osa vallista tuhoutunut tienteossa." Havainnot 2015. Kaksi maakumpua, joiden läpimitta on noin 4 m. Kumpujen välissä on runsaan metrin levyinen notko, joka aukeaa itään. Ei maanpäällisiä rakenteita. Maantie kulkee W-puolella niin lähellä, että sen rakentaminen on saattanut tuhota rakennetta.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Puolustusvarustus (tykkipatteri).

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 21 Vesakon/aluskasvillisuuden raivaus
Toimenpidevuosi: 2016
Kuvaus:

Tarkastukset

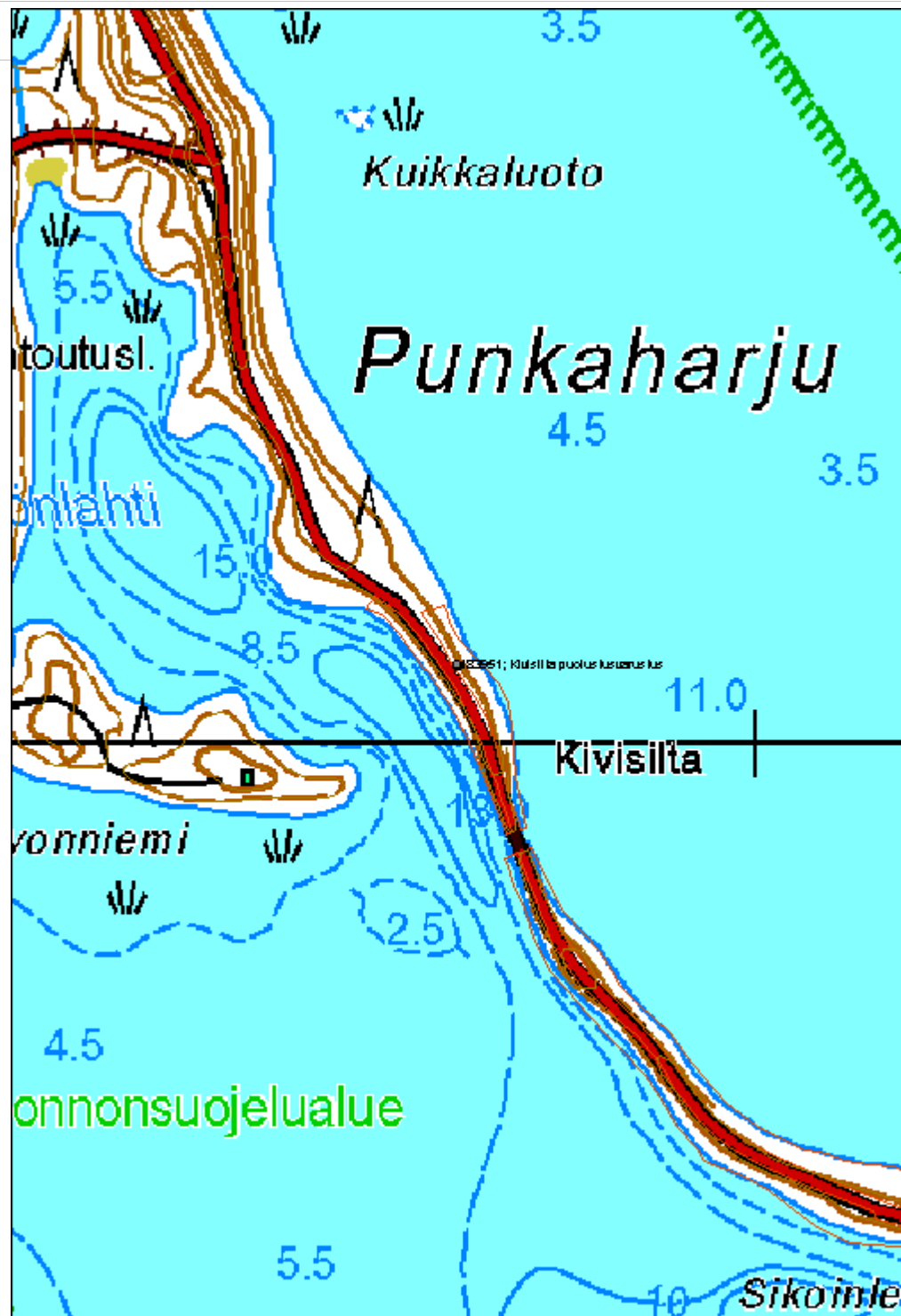
Viranomais- rekisterinro:	1000023315	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Tykkipatteri NW.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 6855070, Y 3622732	Mittakaava:	1:4612

Pyörissalo hiilimiilu	MH-tunnus: 183952
------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	740 Savonlinna
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 6869935, Y 3607329	Löydöt:	

Taustatiedot

Löydetty Paahde-LIFE-inventoinnin maastotyössä 5.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Nuori tiheä istutuskuusikko.

Kohteen kuvaus

Pyöreä laakea maakumpu, jonka läpimitta on 9 m ja korkeus noin 0.8 m. Ulkokehän vastakkaisilla puolilla kaksi selvää noin metrin läpimittaista kuoppaa ja ulkokehällä lisäksi useita matalia ja epämääräisiä kuoppia.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Hiilimiilu, todennäköisesti pystymiilu (Niukkanen 2009: 42).

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.8.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:	1000027555	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Hilimiilu.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 6869935, Y 3607329	Mittakaava:	1:5000

Lotan labyrintti	MH-tunnus: 183972
-------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7051784, Y 3264816	Löydöt:	

Taustatiedot

Löydetty Paahde-LIFE-inventoinnissa 11.8.2015 Ely-keskuksen raportin perusteella (Höglund 2013).

Ympäristön kuvaus

Kuusikon keskelle raivattu labyrintin kokoinen aukea. Paikalle johtaa selvä polku. Maaperä kivikkoa ja hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Saaren pitkittäisharjanteen kuperalla maanpinnalle on ladottu tasakokoisista pyöristyneistä kivistä (noin 10 kg:aan asti) klassinen kenttälabyrintti, jonka pituus on 10.3 m (W-E) ja leveys 10.1 m. Kulkuaukko aukeaa luoteeseen. Käytävä on 10-30 cm leveä. Sisäkkäisiä sammaloituneita käytäviä on ainakin 12. Klassinen sisääntulo erottuu selvästi. Keskiosa epäselvä. Kehän uloimmat kivirivit ovat osaksi sammaleen peitossa. NE-osassa on hiekka paljaana ja siinä kohdassa mahdollisesti pieni vaurio, muutoin täysin eheä.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Kenttälabyrintti.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 11.8.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

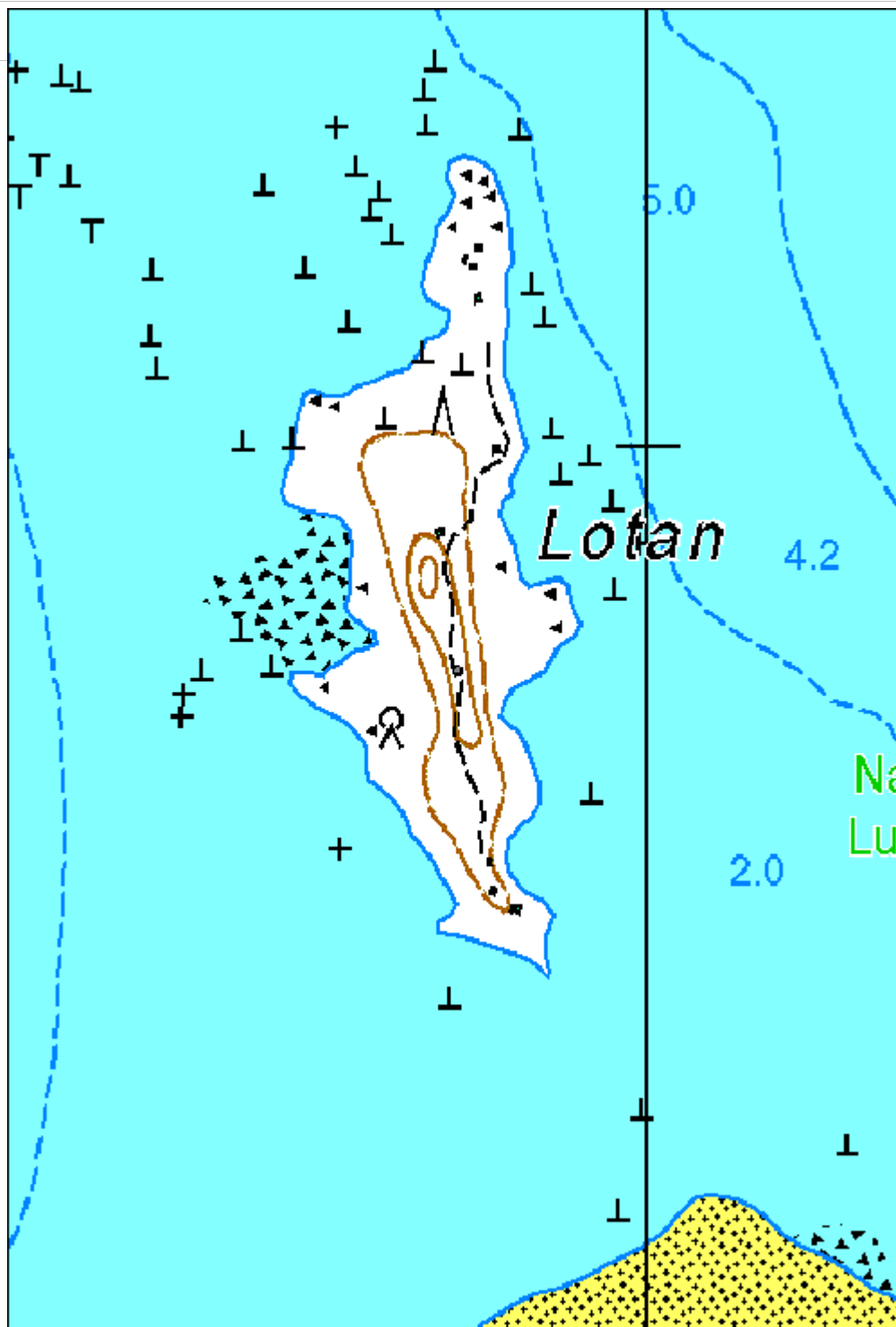
Viranomais- rekisterinro:	1000027554	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	2 Esitys mj-luokka I	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Labyrintti NW.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7051784, Y 3264816	Mittakaava:	1:5000

Hautasaari tervahauta	MH-tunnus: 183974
------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	620 Etelä-Suomen luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	312 Kyyjärvi
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7000900, Y 3371705	Löydöt:	

Taustatiedot

Tervahauta on merkitty maastokarttaan. Sijainti kartalla on 40 m oikeasta etelään.

Ympäristön kuvaus

Nuorta taimikkoa, jossa siellä täällä suuria kantoja. Huono näkyvyys.

Kohteen kuvaus

Pyöreä maavalli, jonka keskellä on kattilamainen kuoppa. Läpimitta vallin harjalta mitaten 9 m, syvyys 1.2 m. Pohjalla ja W-vallissa erottuu ketunpesän kulkuaukot. Vallin ulkopuolella erottuu oja, josta maa on kaivettu. Kairausnäytteissä vaihtelevan-paksuinen puuhiilen ja hiekan sekainen kerros, jonka alla hienoa hiekkaa. S-kehällä epämääräinen kuurna.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Kuvaus:

Viranomais-

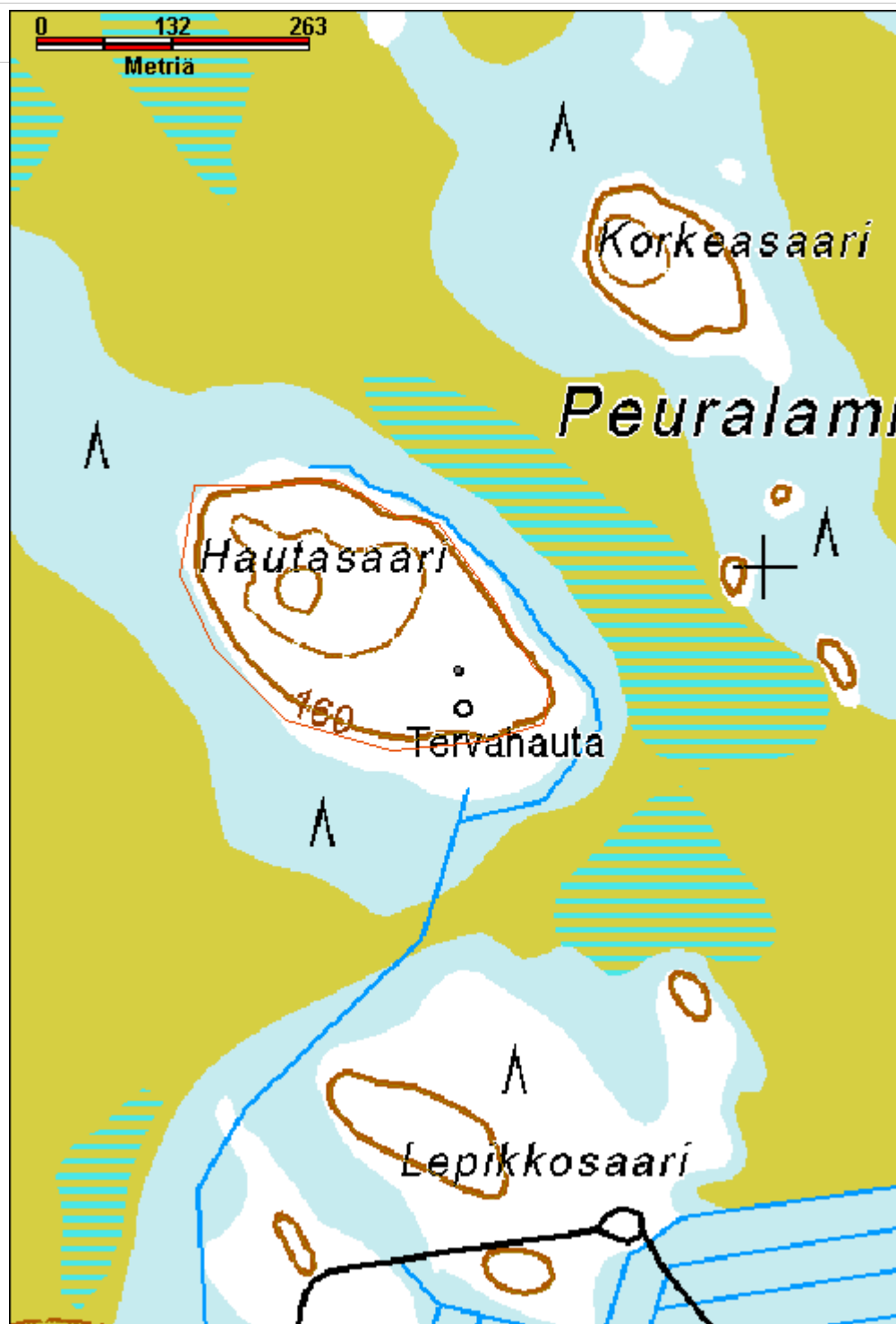
Kunto: 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Tervahauta N.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7000900, Y 3371705	Mittakaava:	1:5000

Haarakangas kalliomaalaus	MH-tunnus: 183975
----------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	305 Kuusamo
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7276941, Y 3607632	Löydöt:	

Taustatiedot

Löydetty Paahde-LIFE-inventoinnin yhteydessä 10.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Pystysuora kallionjyrkänne itään päin. Jyrkänne laskeutuu N-S-suuntaiseen soistuneeseen notkoon, jossa virtaa puro.

Kohteen kuvaus

Pystysuorassa pinnassa erottuu noin 35x40 cm²:n alue, jolla on punaista väriä. Selvää kuviota ei erotu. Punaläikkä on noin 3 m suon pinnan yläpuolella.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Mahdollinen esihistoriallinen kalliomaalaus.

Lisätietoja

Kohde rinnastuu mm. Padasjoen Haukkakallion epävarmaan kalliomaalaukseen, joka löydettiin Päijänteen kansallispuiston inventoinnissa 2009, n:o 97 (Reiska 91462). Sijaitsee samassa murroslaaksossa ja joenuomassa kuin Julma-Ölkyn kalliomaalaukset, 2.8 km etelään.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Viranomais-	1000027557	Kunto:	0 Ei määritelty
--------------------	------------	---------------	-----------------

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	2 Esitys mj-luokka I	Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

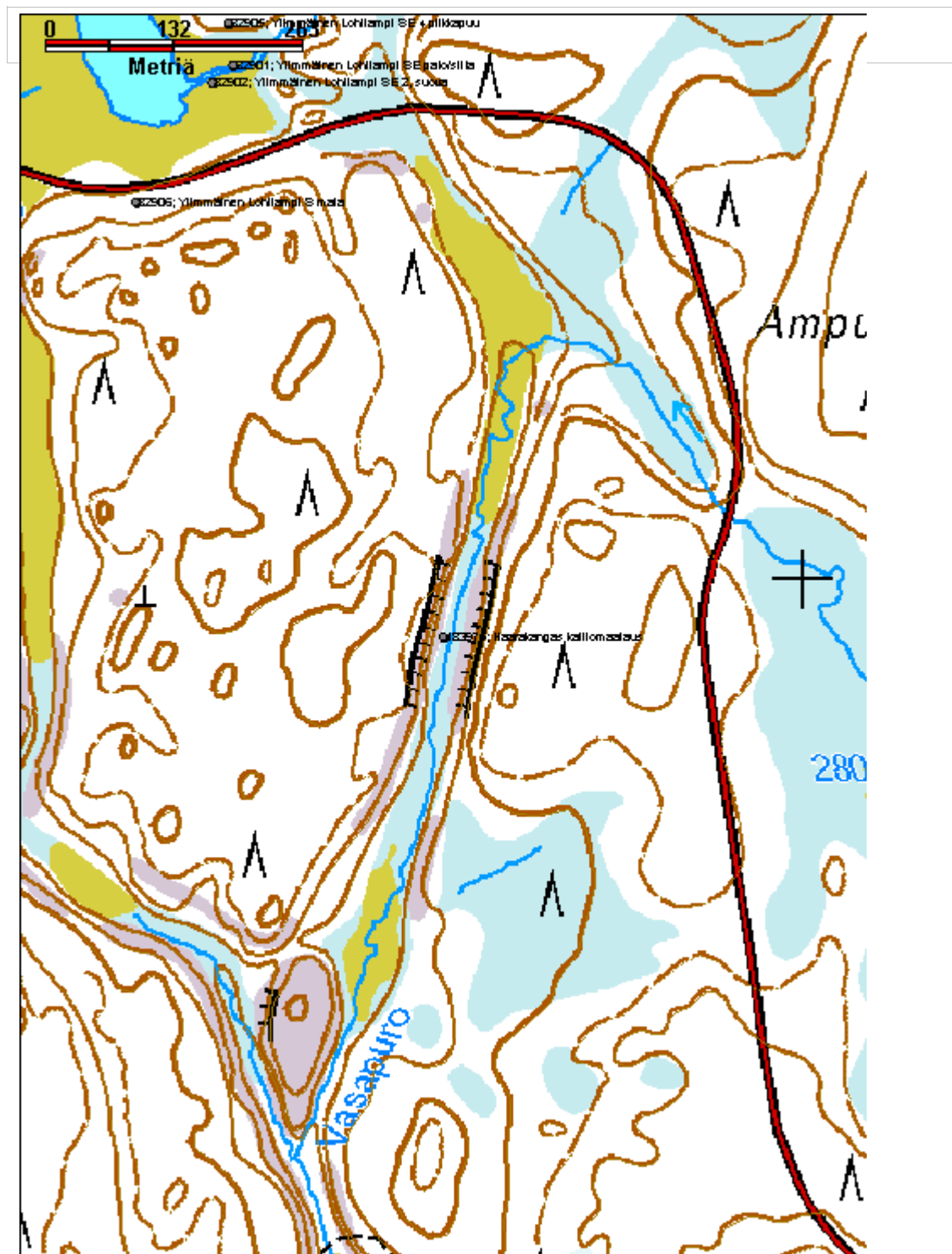

Mahdollinen kalliomaalaus.

Mahdollinen kalliomaalaus keskellä kuvaa.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7276941, Y 3607632	Mittakaava:	1:5000

Keihäsniemi 1 kaskiraunio	MH-tunnus: 183976
----------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	290 Kuhmo
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7133941, Y 3625254	Löydöt:	

Taustatiedot

Mikko Heikuran ilmoitus 7.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Koivikkoinen tasainen maasto.

Kohteen kuvaus

Korkea kupera kiviraunio. Enimmäkseen pyöristyneitä tasakokoisia sammaloituneita lohkaraita. Lämpimä 3.5 m, korkeus 1.0 m.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Kaskiraunio. Koivikkoinen kuvio 260 edustanee kaskettua aluetta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

Viranomais-
rekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

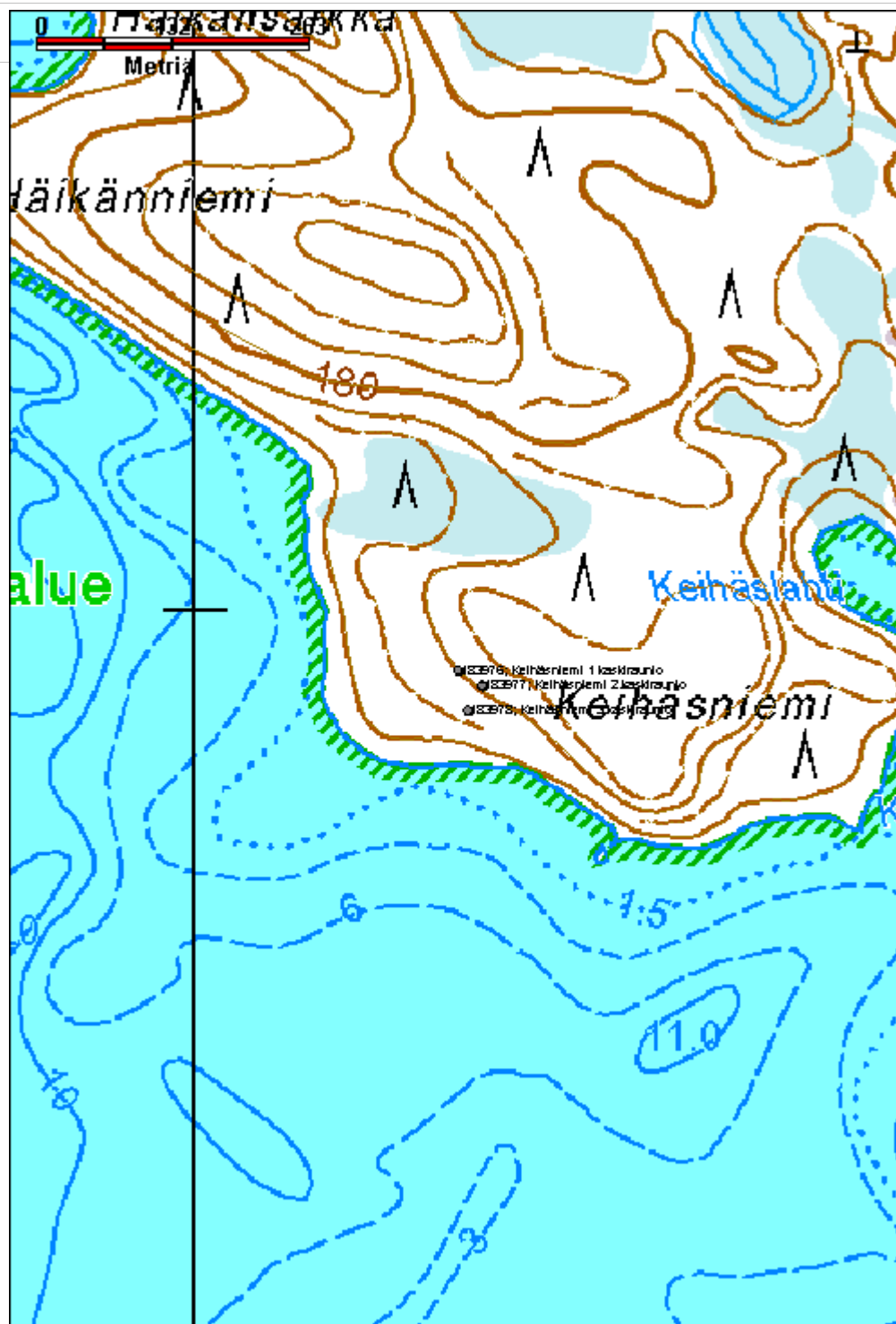
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Kiviraunio.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7133941, Y 3625254	Mittakaava:	1:5000

Keihäsniemi 2 kaskiraunio	MH-tunnus: 183977
----------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
	Valmistuspaikat/työpaikat		
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	290 Kuhmo
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7133926, Y 3625277	Löydöt:	

Taustatiedot

Mikko Heikuran ilmoitus 7.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Koivikkoinen tasainen maasto.

Kohteen kuvaus

Korkea kupera kiviraunio, pyöristyneitä tasakokoisia sammaloituneita lohkaraita, muutama särmikäs kivi. Läpimitta 3.0 m, korkeus 0.9 m.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Kaskiraunio. Koivikkoinen kuvio 260 edustanee kaskettua aluetta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

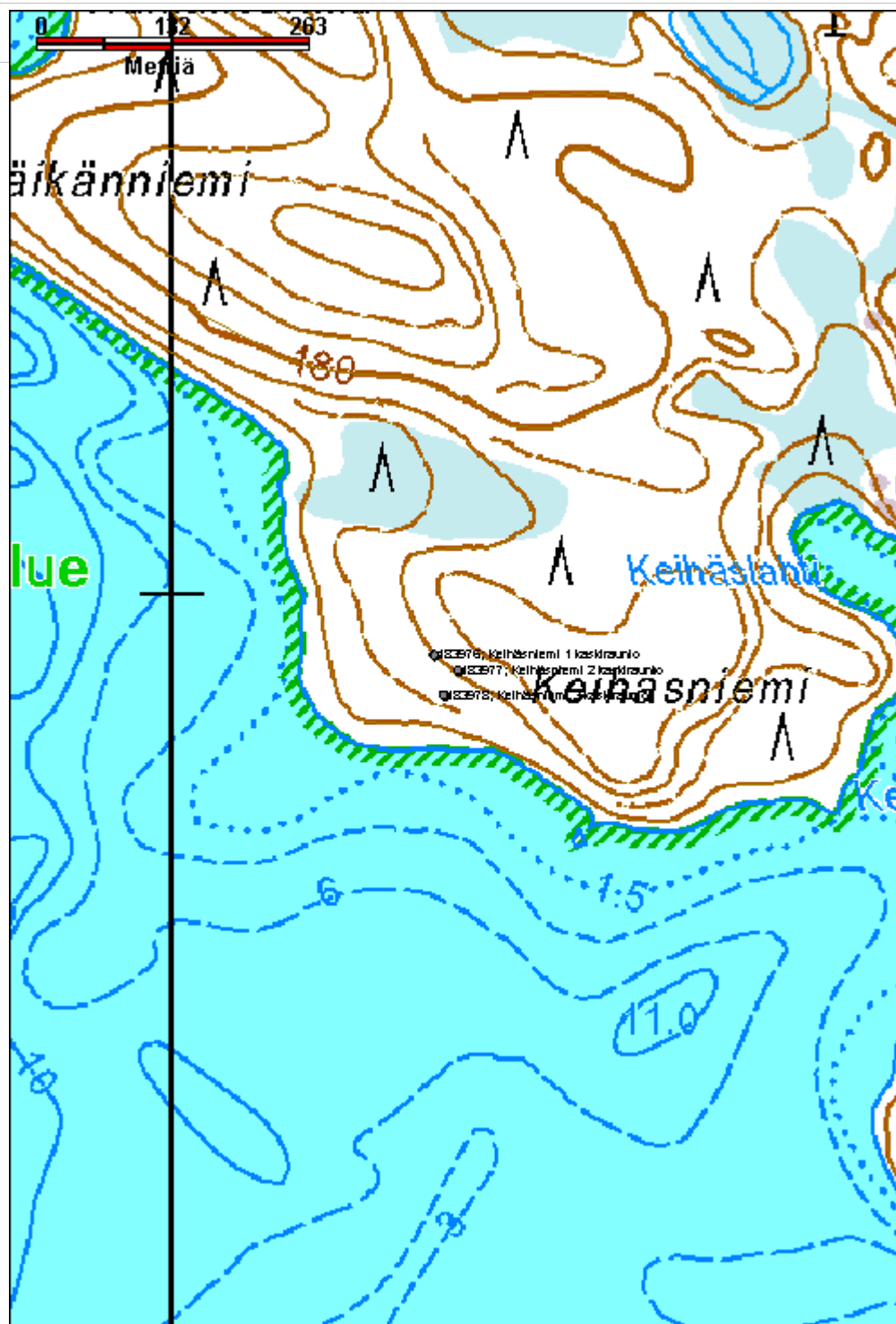
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Kiviraunio.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7133926, Y 3625277	Mittakaava:	1:5000

Keihäsniemi 3 kaskiraunio	MH-tunnus: 183978
----------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	290 Kuhmo
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7133902, Y 3625264	Löydöt:	

Taustatiedot

Mikko Heikuran ilmoitus 7.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Koivikkoinen tasainen maasto lähellä järven rantaa.

Kohteen kuvaus

Siirtolohkareen päälle ja E-kyljelle on ladottu suuria tasakokoisia lohkaraita. Rakenne on W-E-suuntainen, 6.8 m pitkä, 2.6 m leveä ja 0.9 m korkea.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Kaskiraunio. Koivikkoinen kuvio 260 edustanee kaskettua aluetta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

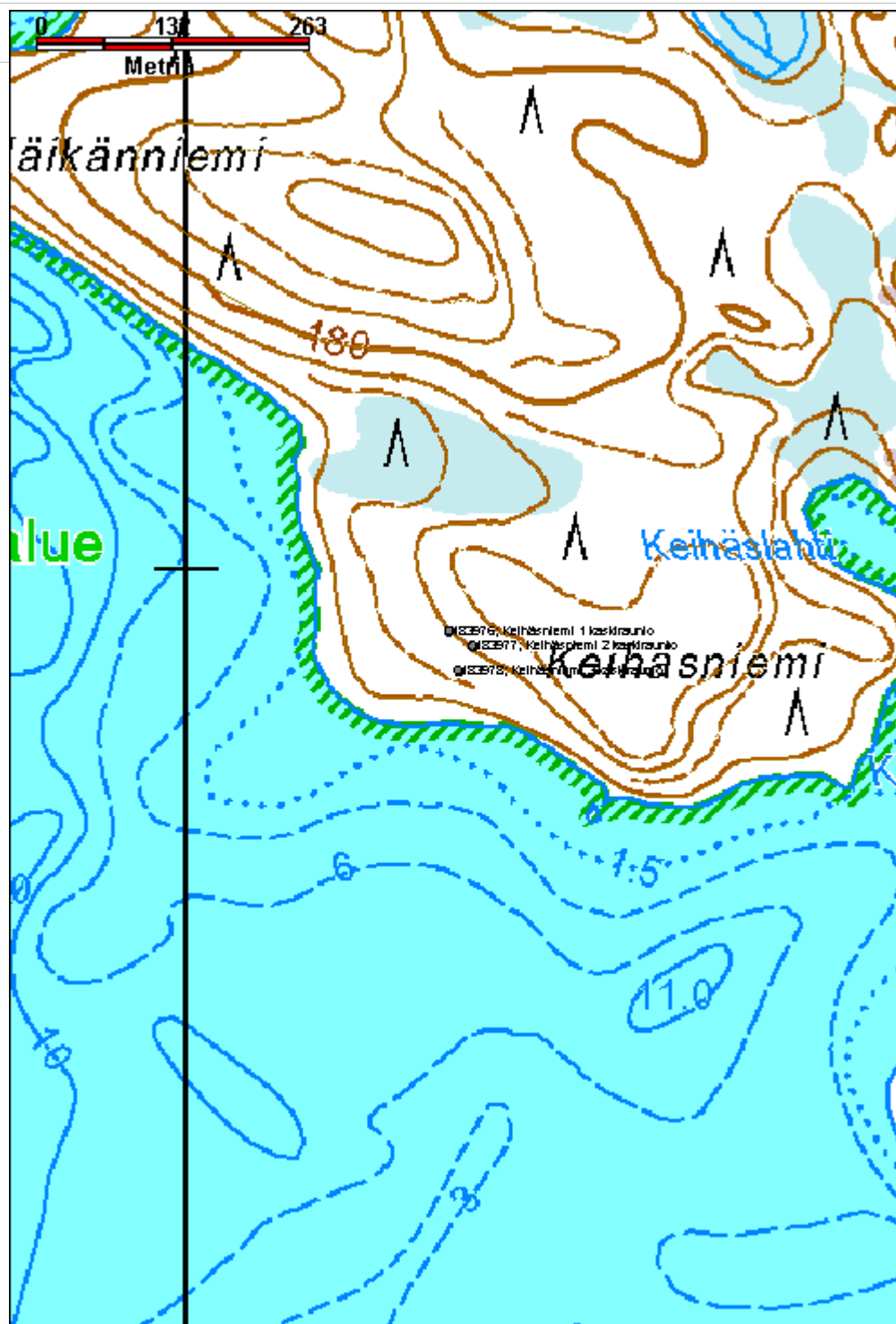
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Kiviraunio.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7133902, Y 3625264	Mittakaava:	1:5000

Mustanrinnanvaara uuttu jäännös	MH-tunnus: 183979
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	614 POSIO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7355697, Y 3531211	Löydöt:	

Taustatiedot

Löydetty Paahde-LIFE-inventoinnissa 9.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Kuivaa kumpuilevaa kangasmetsää.

Kohteen kuvaus

Sahaamalla maahan kaadettu ontto kelomänty, jonka ympärysmitta tyvessä on 116 cm. Pituus 10 m, latvaosa lieenee lahonnut. Tyvestä 3.5 m ja 4.6 m on veistetty onttoon runkoon kirveellä kaksi koloa. Alempi 11x9 cm, ylempi 10x7 cm. Kolojen sisällä on lahoppua, kariketta ja jäkälää. Matkaa Kalliolammen rantaan 250 m.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Petäjään hakattu uuttu telkän tai koskelon pesittämistä varten. Samuli Paulaharju kirjoitti, että "sotkille ja koskeloille — uusotkille ja uukoskeloille — ripustettiin rantapuihin hongan ontosta tehtyjä pesäpönttöjä, uita" (Paulaharju 1937: 123). Kansallismuseon suomalais-ugrilaisessa kokoelmassa on Martti Linkolan valokuvia vuodelta 1964 petäjään hakatusta uusta eli uutusta (SUK600:486, 487, 488) (Enontekiö, Ammaltajärvi) ja Viljo Koljosen kuva (1971) onttoon petäjään hakatusta sotkan uusta (Muonio 1971, SUK632:16).

Lisätietoja

Suojeleminen ennallistamispoltolta ensiarvoisen tärkeää.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

2015

Tarkastuspvm: 10.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Kuvaus:

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 2 Esitys mj-luokka I**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

Kelo, jossa kaksi uutunreikää.

Hukkakangas tervahauta	MH-tunnus: 183980
-------------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7191507, Y 3628743	Löydöt:	

Taustatiedot

Merkitty maastokartaan. Dokumentoitu Paahde-LIFE-inventoinnissa 7.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Tasaista kuusikkoista kangasta.

Kohteen kuvaus

Tasaisella vaakasuoralla maanpinnalla on pyöreä matala maavalli, jonka mitat ovat 12 m (N-S) ja 11 m vallin harjalta mitattuina. Syvyys vajaa metri. S-kehällä kuurna, jonka syvyys on 1.5 m, leveys 2 m ja pituus 5 m. Poikkeuksellisen syvä. Kairanäytteissä kunnan alla pari dm puuhiiltä ja sen alla hiekkaa. Vieressä SW-puolella syvä pieni kuoppa.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 11.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Kuvaus:

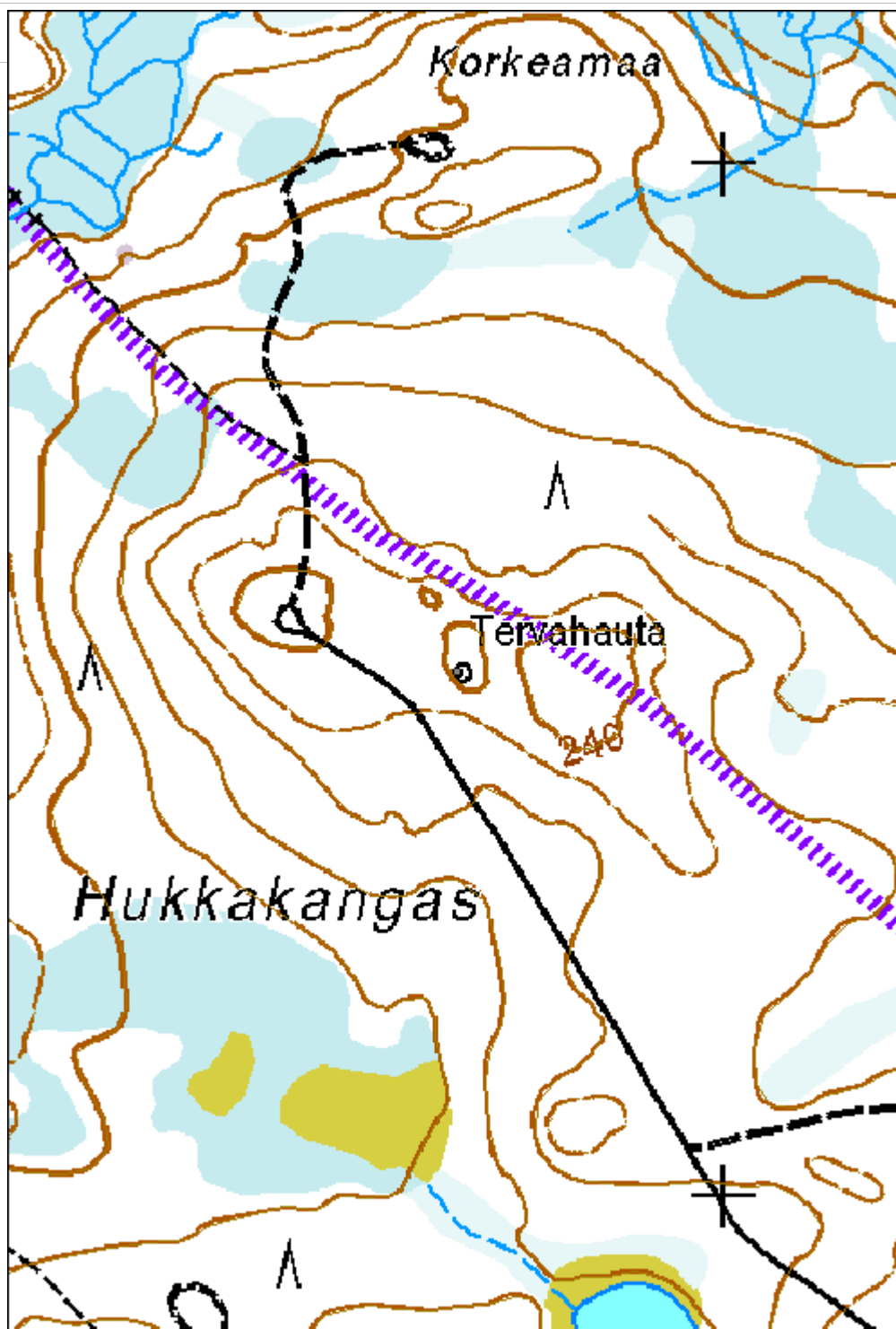
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Tervahauta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7191507, Y 3628743	Mittakaava:	1:5000

Särkiaho tervahauta	MH-tunnus: 183981
----------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7189106, Y 3628261	Löydöt:	

Taustatiedot

Merkitty maastokartaan. Dokumentoitu Paahde-LIFE-inventoinnissa 7.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Tasaista mäntyvaltaista kangasmetsää.

Kohteen kuvaus

Pyöreä maavalli, jonka keskellä on kattilamainen kuoppa. Vallin mitat vallin harjalta 8x8 m, syvyys noin 1 metri. W-kehällä kuurna, jonka pituus on 4 m, leveys 2 m ja syvyys 1 m. Valli erottuu kaukaa, koska sen päällä kasvaa nuoria kuusia. Kairanäytteissä kunnan alla pari desimetriä puuhiiltä ja sen alla hienoa hiekkaa.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 11.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Kuvaus:

Viranomais-

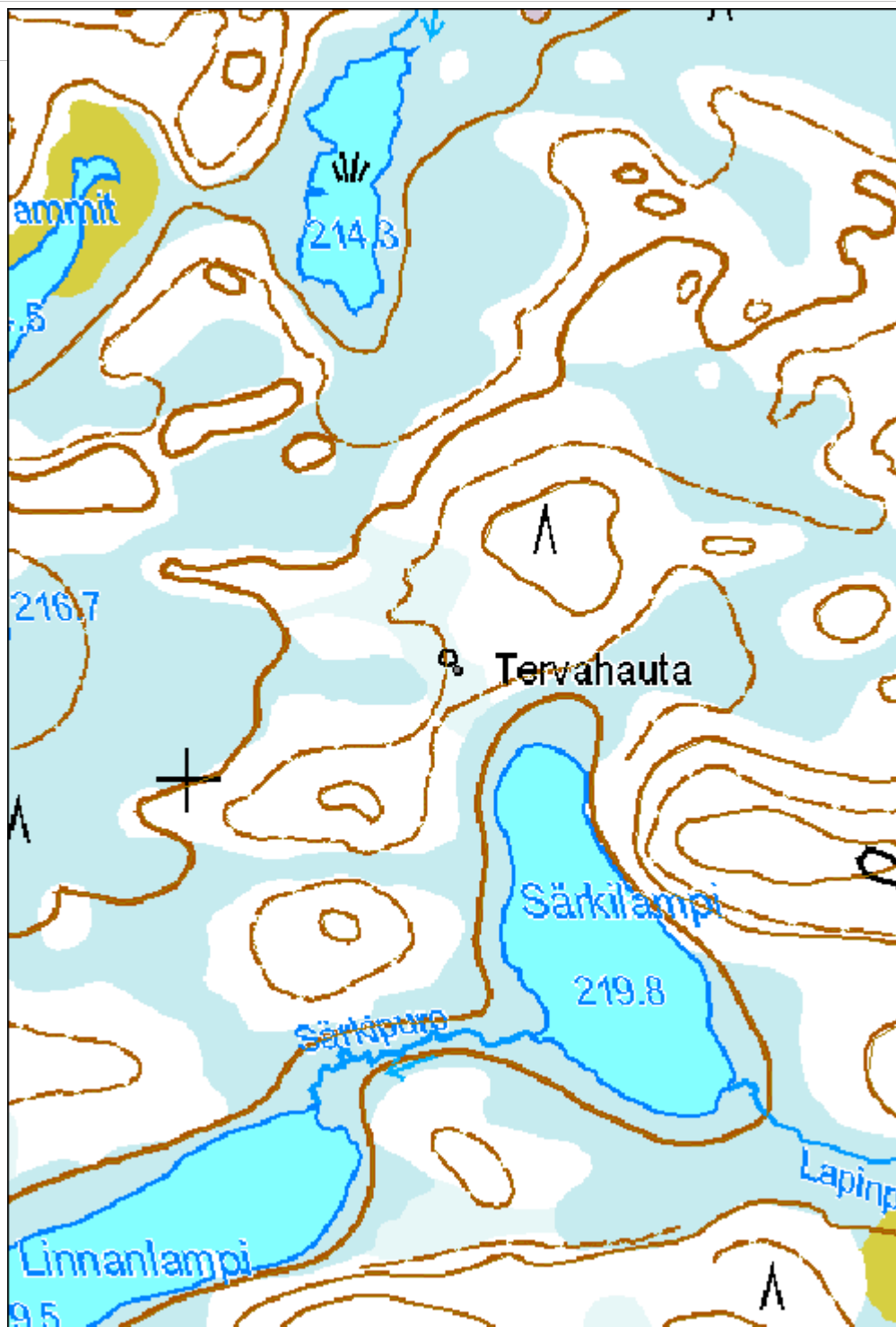
Kunto: 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:			

Tervahauta SE.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7189106, Y 3628261	Mittakaava:	1:5000

Kalettomanaho tervahauta	MH-tunnus: 183982
---------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7187781, Y 3625715	Löydöt:	

Taustatiedot

Merkitty maastokartaan. Dokumentoitu Paahde-LIFE-inventoinnissa 8.8.2015.

Ympäristön kuvaus

Tasaista kuusi- ja mäntykangasta suon laidassa.

Kohteen kuvaus

Pyöreä maavalli, jonka mitat ovat 10 m (W-E) ja 9 m, syvyys noin 1 metri. Valli kohoo vain vähän tasaisesta maanpinnasta, ja kuoppa ulottuu selvästi maanpinnan alle. SW-kehällä erottuu kuurna, jonka pituus on 5 m, leveys 2 m ja syvyys 1 m. Kairanäytteissä paikoin kuntan alla puuhiiltä ja sen alla hienoa hiekkaa, paikoin puuhiili kapeina raitoina hiekkakerrosten välissä.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 11.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen
Kuvaus:

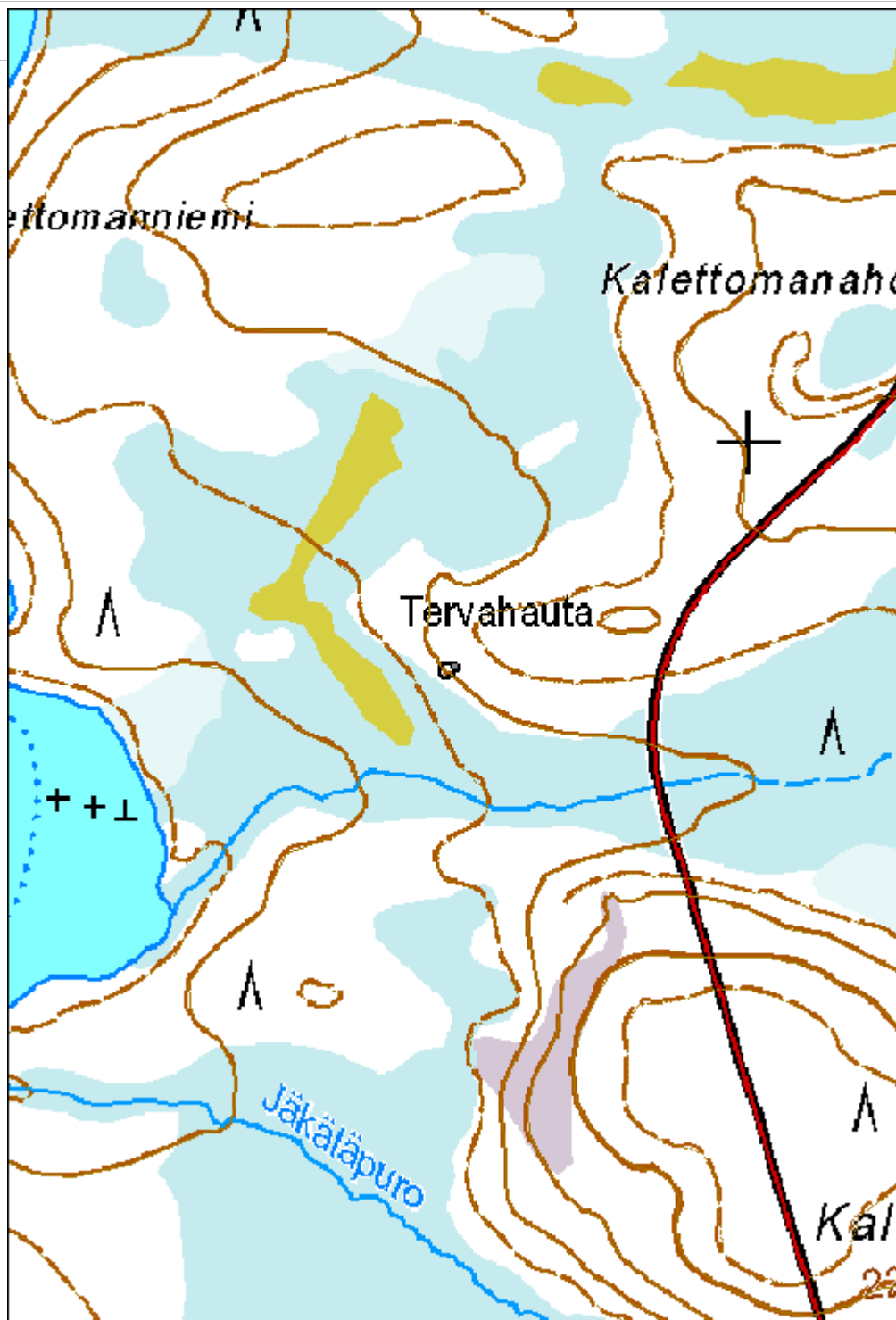
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Tervahauta E.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7187781, Y 3625715	Mittakaava:	1:5000

64813 Karsikkovaaran □ Losolehdon luonnonsuojelualue (Kalevalapuisto), Kaihlasharju 2 merkkipuu	MH-tunnus: 183988
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7199235, Y 3624578	Löydöt:	

Taustatiedot

Dokumentoitu Mikko Heikuran ilmoituksen perusteella 3.9.2015.

Ympäristön kuvaus

Harjun S-rinne. Kuivaa kangasmetsää, jonka puusto on pääosin nuorta. Muutamia vanhoja mäntyjä. Kannot kirveellä kaadettuja.

Kohteen kuvaus

Suon reunassa kasvaa mänty, jonka ympärysmitta tyvessä on 1.13 m. Puun kaarnaa on veistetty pois aivan maanpinnassa, veistetty pinta jatkuu karikkeen alle. Pilkat. 1. SE-kylki 0.65 m maasta. 55x10 cm. Pinnassa erottuu puumerkki ja sen alla vuosiluku "1931". Vuosiluvun alla tasasivuinen kolmio kärki alaspäin. sen alla tunnistamattomia merkkejä sekä kahden vaakasuoran viivan välissä vuosiluku "1946". Syvyys ja leveys vaihtelevat. Suuri alin merkkiryhmä, jossa syvyys 3-4 mm ja leveys 4-5 mm. 2. NE-kylki 1.4 m maasta. Kirveenveistojälkiä.

Kohteen raja

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Merkkipuu.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi:
2015		
Tarkastuspvm: 14.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen		
Kuvaus:		

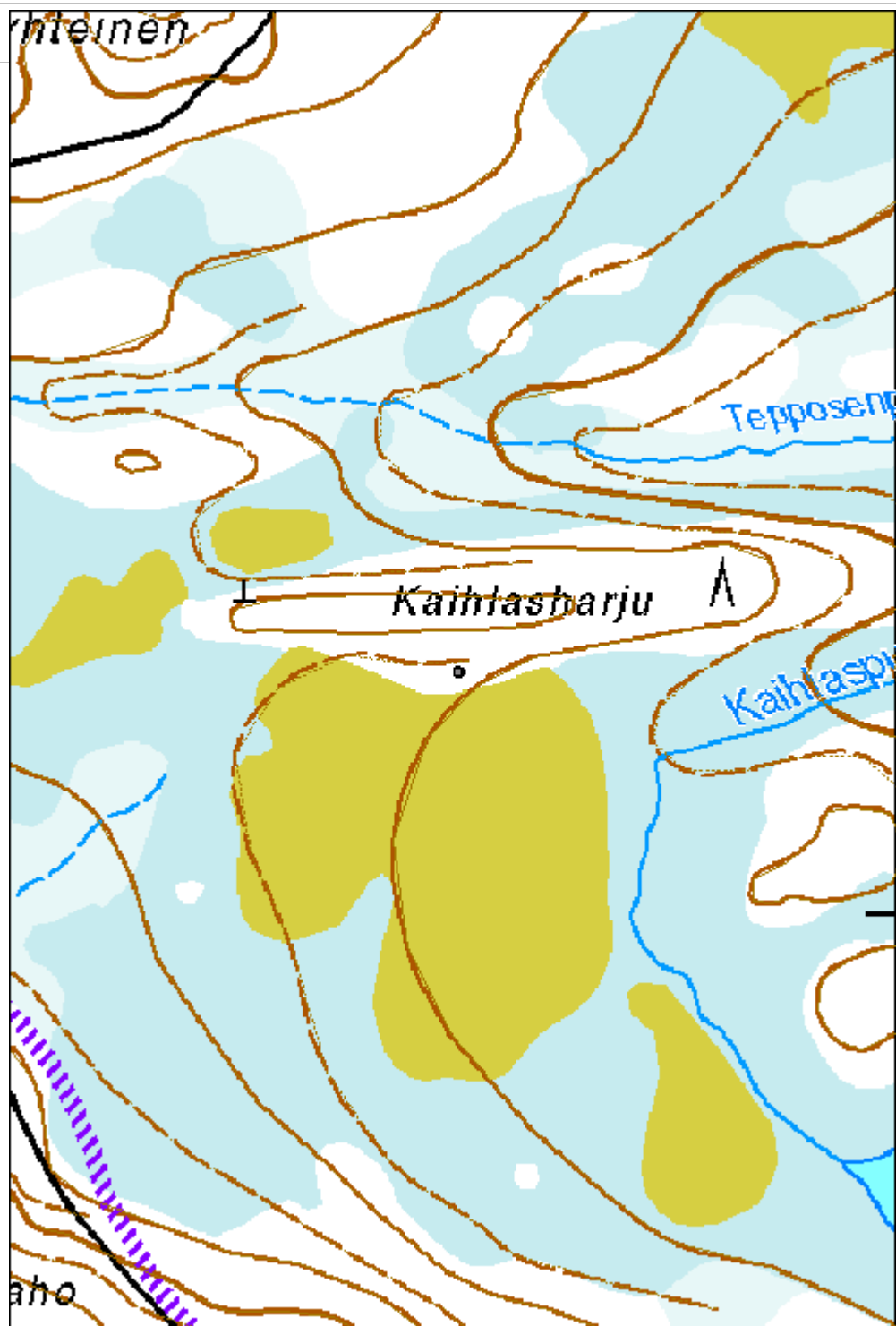
Viranomais- rekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	2 Esitys mj-luokka I	Olotila: 2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus: 9 Muu suojeluarvo
		Selitys:

Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Merkipuu.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7199235, Y 3624578	Mittakaava:	1:5000

64813 Karsikkovaaran □ Losolehdon luonnonsuojelualue (Kalevalapuisto), Kaihlasharju 3 merkkipuu	MH-tunnus: 183989
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7199233, Y 3624577	Löydöt:	

Taustatiedot

Dokumentoitu Mikko Heikuran ilmoituksen perusteella 3.9.2015.

Ympäristön kuvaus

Harjun S-rinne. Kuivaa kangasmetsää, jonka puusto on pääosin nuorta. Muutamia vanhoja mäntyjä. Kannot kirveellä kaadettuja.

Kohteen kuvaus

Suon reunassa kasvaa kuusi, jonka ympärysmitta tyvessä on 0.94 m. 1.5 m maasta puun rungossa on 13 cm pitkä pyöreä puutappi vinosti yläviistoon. Tapin läpimitta 22 mm. Tapin juuresta erittynyt pihkaa.

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Merkkipuu (konttipuu). Kolmen ryhmästä eteläisin.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu
2015

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi:

Tarkastuspvm: 14.12.2015 Tarkastaja: T. Tuovinen

Kuvaus:

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	2 Esitys mj-luokka I	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	

Kontin ripustustappi kuusen kyljessä.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7199233, Y 3624577	Mittakaava:	1:5000

